NATIONAL LIBRARY
JUL 24 1968
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

192/A/20/4-7 IV.5

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U. S.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121, 465—7902
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.
SATURDAY, JUNE 15, 1968

LATVIJA
AMERIKĀ

48. N-RS SESTDIENA, 1968. GADA 15. JŪNIJS 18. GADS
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKA
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 8 Ont., Canada; tālr. 465—7902
Birojs: 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A. Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vaditāja Z. KĒLERE. 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A., tālrunis 486—8975

Cilvēciba kluvusi mikla

LATVIJAS SŪTNIECIBAS VAŠINGTONĀ VADITĀJA DR. A. SPEKKES RUNA ČIKAGĀ, CEĻOJOŠO LATVIJAS IZSTĀDI LATVIEŠU DIENU IEVADIJUMĀ ATKLĀJOT

Šodien ir parasts daudzināt, ka pārdzīvojam grūtus laikus. Tādi tie arī ir, taču nedrīkstam aizmirst, ka grūtības izpaužas psiholoģiskos sarežģījumos, attīstot stipras gribas un izdomas bagātus raksturus. Nemierīgi laiki bieži radījuši problēmas un cēlas idejas, kuŗas aizrāvušas vairākas paaudzes. Īsi sakot, mēs dzīvojam laikmetā, kuŗš uzliek lielu atbildību visiem, kas izprot šī vārda saturu un kam drosme nevairīties no pienākuma, kas no tā izriet.

Pasaules politiskā aina ir neaptveŗama, cilvēciba kļuvusi mikla, kuŗu neatrisināt viena mūža laikā. Jau divas paaudzes dzīvo bez miera līguma pēc briesmīgā otrā pasaules kaŗa. Tā vietā mums ir tā sauktais aukstais kaŗš un draudīgā bruņošanās sacensība. Iedzīvotāju skaits pasaulē nepārtraukti vairojas. Sākusies politiska atmoda neskaitāmās neattīstītās tautās un cilts. Atcelta koloniālā sistēma un domāšana, tai pašā laikā izveidojoties dažām lielvarām, kuŗu sadarbošanās visai nestabila. Pašreiz tādas ir divas: Amerikas savienotās valstis un Padomju savienība ar romantiski-brutālo, neaprēķināmo Ķīnu kā trešo, bet ļoti drīz kā ceturtā tām var pievienoties Japāna. Tiešām grūti iedomāties pravieti, kas spētu skaidri saskatīt nākotnes mutācijas šajā politiskajā alķīmijā.

Tagad par mūsu veco Eiropu. Kopš 19. gadsimta otras puses līdz mūsu dienām Eiropa savā jūsmīgumā teorijā un arī praksē radījusi tik daudz pārcilvēku, ka arī še mums jāapmulst, mēģinot vairāk vai mazāk skaidri saskatīt rītdienu. Ideja ir skaista, bet kā ar tās īstenošanu?

Pasaules neatrisināmā mikla ir Pad. savienība. Tā sauktie sovjetologi sakrājuši pētījumu kalnus par to, bet, runājot par tās nākotni, vislabākais ir vienīgi atkārtot dižā persiešu dzejnieka Omara Kaijama vārsmas: „...un vienmēr es iznācu pa tām pašām durvīm, pa kuŗām biju iegājis."

Beidzot tā sauktā Austrumeiropa, tagad padomju aizstāvēšanās priekšpostenis, kā to rietumnieki nodēvēja 1945. gadā tūlīt pēc kaŗa darbības pārtraukšanas, meklējot ceļus pasaules miera. ASV ārlietu ministrs Bērnss, kā lasāms uz viņa pazīstamās grāmatas „Speaking Frankly" (Runāsim atklāti, — red.) apvāka, noceļojis 70.000 jūdžu, mieru meklēdams, bet veltīgi. Ak vai! Ļoti nepatīkami, varētu teikt, domājot par plašajiem pasaules ūdeņiem. Bet negods tas nav. Austrumeiropā dzīvo piektā daļa no visiem Eiropas iedzīvotājiem, tā ir un paliek sava veida Eiropas atslēga, tādēļ nozīmīga visai pasaulei. Te sākušies abi 20. gadsimta lielie kaŗi (Sarajeva un Danciga), un šodien austrumu zonas nemierīgie emigranti nav vienīgie, kas satrauc ar savām vaimanām un sūdzībām. Pirms 1800 gadiem slavenais Ptolomejs apzīmēja šos apgabalus par „Eirāzijas kontinenta bazi Eiropas pussalā". Visai nevainīgs ģeografisks formulējums ar šausmīgu ietekmi uz nākošajiem gadsimtiem.

Mēs, nabaga baltieši, atrodamies pieminētās austrumu zonas virsotnē. Nav ieniesla pēc īsa pārskata, kuŗu sniedzu priekš, brīnīties, cik sarežģīta un liktenīga bijusi dzīve tautām pie Baltijas jūras, zināmos laikos izturot visu pieminētā Eirāzijas kontinenta spiedienus. Bet mēs tur piederam kā viena no īpatākajām Eiropas tautām, kā gudri vēsturnieki mēdz mūs apzīmēt.

Tagad laika tecējumā centīgas latviešu patriotu rokas sagatavojušas šo izstādi jums, amerikāņu draugi un labvēļi, sniedzot jums reālu ieskatu par to, nevis tikai tukšus vārdus.

KAS SKAISTĀKS — MĀKSLAS DARBS VAI TĀ APLŪKOTĀJA?

Baltiešu nedēļas Toronto ietvaros atklātajā tēlotājmākslas izstādē Latviešu namā „Miss Lietuva 1968" Laima Svegždaite aplūko lietuviešu mākslinieka Juoza Baķa moderno metināto bronzas skulptūru. Lietuviešu skaistumkaraliene studē Toronto universitātē politiskās zinātnes un ekonomiju.

Foto: J. Liģers

Gunars Irbe

Sivēns joprojām maisā

REFLEKSIJAS PIEMINEKĻA LIETĀ

Debates par tematu „Kaut kādu piemiņas zīmi Rainim un Aspazijai Kastaņolā" nu jau ilgušas gadiem un sakopotas piepildītu biezu sējumu. (Cita vidū: kādēļ to nedarīt? Tā būtu interesanta šīs publiskās sarunas dokumentācija.) Bet saruna vēl nav galā. Nule tā atkal sprēgāt sprēgā šī laikraksta pirmajās lappusēs.

Pati par sevi tā ir ļoti veselīga parādība. Sabiedriski jautājumi ir jādiskutē atklāti.

Var vienīgi jautāt, vai „piemineķļa lieta" nav sākusi aizēnot citas un nākotnes nozīmē būtiskākas lietas. Un var vēlēties, lai diskusijas arī par tām mūsu presē būtu tikpat valsirdīgas, kā runājot par piemineķli.

„Piemineķli, nevis prātošanu!" jau virsrakstā izsaucies Kārlis Pētersons (LA 22. maijā), tālāk rakstā turpinādams: „Raiņa un Aspazijas piemineķļa komiteja (...) runā tikai par piemineķli, vāc līdzekļus tikai piemineklim un cels tikai piemineķli." Ar to, tātad, saprotams, ka tā nedomā par nekādu cita veida dzejnieku godināšanai domātu pasākumu.

Ja RAPK būtu līdzekļi sava nodoma īstenošanai, tad, protams, aizrādījums būtu pilnīgi vietā un jautājums „izsmelts". Bet RAPK ir pasākums, kas vada līdzekļu vākšanas kampaņu sava nodoma labā, apellējot ne tikai pie tautiešu naudas makiem, bet arī pie sirdsapziņas. Jautājums, tātad, ir sabiedriska rakstura; un ir grūti saskatīt pamatojumu apgalvojumam, ka tā debatēšanā runāt arī par cita veida pasākumiem Raiņa un Aspazijas godināšanai ir netaktiski vai tikai „prātošana". Tāpat ir vietā norādīt (Vilis Lapenieks, LA 8. aprīlī), ka piemineķļa ideālismā spārnotie iniciātori vieglām kājām kāpj pāri slieksnim, kas šķir piemineķļa celšanas vēlamību no pārmērībām tā politiskās un kultūrālās nozīmes interpretējumā.

Diemžēl, neesmu bijis Kastaņolā. Pieņemu, ka tā ir ļoti skaista pilsētiņa un iemīļota vieta tūristiem. Bet vai Raiņa un Aspazijas piemineķļa novietošana šajā vasarnieku un, iespējams, arī ziemas sporta cienītāju „paradīzē" kaut kādā veidā pamato cerības par pasaules uzmanības pievēršanu latviešu literātūras izcilajām personībām, par to augstākā mērā jāšaubās. Tas tā, varbūt, varētu notikt, ja Kastaņola būtu vieta, kur notiek pasaules literātūrā ieinteresēto un rakstnieku pašu kongresi, ja Kastaņola būtu pasaules literātūras veidotāju krustceles. Nezinu, bet neesmu arī dzirdējis, ka Kastaņola kaut kādā veidā būtu izcila tieši šajā nozīmē.

Ne jau „pasaules mērogā", bet tomēr pietiekami daudz esmu piedalījies tūristiskā klaiņošanā. No tās zinu, ka rakstnieku pieminekļus ievēro — arī tad, ja tie atrodas vietās, kuŗās nonāk nejauši. Tā esmu „uzdūries" Zelmas Lāgerlefas piemineklim Vermlandē, Zviedrijā, un Tarjeija Vēsosa bistei Sēnas pilsētas parkā Dienvidnorvēģijā. Bet abas reizes man bijuši pazīstami šie autori — no viņu darbiem. Ne reizes, turpretim, neesmu uzgājis kādu piemineķli, kas modinājis interesi par kādu man nepazīstamu rakstnieku. Kāpēc? Laikam tā paša iemesla dēļ, kādēļ, piemēram, Nobela prēmija manās acīs nav kādu apbalvoto padarījusi par „lielu". Ceļi un takas literātūras pasaulē, acīm redzot, iezīmētas ar citām ceļa zīmēm.

Protams, vienīgi Kastaņolai ir „loģisks" pamatojums iegūt Raiņa un Aspazijas pieminekli, jo ar to saistās abu dzejnieku trimdas gadi. Tikpat loģiski tad būtu vērts padomāt par kaut vai piemiņas plāksni Jānim Akuratēram Oslo, kur sarakstīta „Kalpa zēna vasara", un Linardam Taunam Manhatenā, kuŗu viņš pārvērtis sava laika latviešu dzejā. Un, protams, nav nekāda pamatojuma necelt piemineklī vai nepiestiprināt piemiņas plāksni ārpus dzejnieka dzimtās zemes. Bet šāda pasākuma nozīmei nav jāpieškiŗ astronomiskas perspektīvas. Tādu tam nav, un ar tādām mudināt uz ziedošanu nav īsti godīgi.

Tāpat diskutējams būtu jautājums, kas notiktu, ja nu tiešām kāds tūrists Kastaņolā ieinteresētos par Raini vai Aspaziju un vēlētos iepazīties ar viņu darbiem valodā, kuŗu saprot. Vai tiešām RAPK domā, ka šis tūrists steigsies mācīties latviski? Un ja ne, tad tomēr atkal esam jautājuma priekšā par piemineķļa nepieciešamību „gara plāksnē", šoreiz ļoti konkrēti — Raiņa un Aspazijas darbu tulkojumiem. Ka tādi būtu nozīmīgāki par piemineķli, ir izskanējis debatēs par šo tematu. Problēmas, tātad, ir sapinušās viena ar otru; un „prātošana" ir pamatota, nevis atgrūžama pie malas, „laipni lūdzot" tautiešus ziedot piemineklim, jo „nav īstais laiks prātošanai".

Bet arī turoties Kārļa Pētersona stingri novilkto robežu ietvaros, debates nav izbeidzamas. Ja pareizi saprotu, piemineķļa atklāšana paredzēta šāgada 18. novembrī. Nevarēs būt divu domu, ka tā ir izdevīga reize, pievēršot notikumam, piemēram, šveiciešu lokālās prēses uzmanību, kuŗa tad arī, varbūt, sniegtos tālāk par abu dzejnieku personībām un viņu darbiem.

Bet, par spīti jo ilgajam darbības posmam, RAPK joprojām piedāvā sivēnu maisā.

Piemineķļi var būt ļoti dažādi. Tie var būt izcili mākslas darbi. Bet tie arī var būt „bezgaumības kalngali". Tie var būt veidoti tā, lai piesaistītu mūsdienu cilvēka uzmanību; un tie var būt veidoti tā, ka jau atklāšanas dienā izskatās it kā celti pirms simt vai vairāk gadiem.

„Raiņa un Aspazijas piemineķļa komitejas ievadījusi sarunas ar vairākiem latviešu tēlniekiem, kas atsaukušies piemineķļa sacensībai," raksta Kārlis Pētersons. Kādā veidā atsaukušies? Vai ar piemineķļa mētiem un skicēm? Ja tā, būtu ļoti interesanti zināt, kādas tās ir.

Ziedots „nozīmīgiem mērķiem" trimdā ir daudz. Kad dienas gaismu ieraudzījis mērķa aizsniegšanai domātais līdzeklis (kuŗam nauda arī dota), neretī izrādījies, ka tas nekādu mērķi aizsniegt nevar. Tādēļ nebūtu jābūt pārāk pārsteigtiem, ja anonimā Raiņa un Aspazijas piemineķļa celšanai viena otra nepieciešama ārtava palikusi potenciālā ziedotāja kabatā.

Ka Raiņa un Aspazijas piemineklim mets bijis jau 1966. gada agrā pavasarī, (toreiz Raiņa un Aspazijas fonda rīcībā), šo rindu autoram pašam bijusi izdevība redzēt, pateicoties nejaušībai. Tas bija oriģināli iecerēts, apmierinot kā „patriotisko momentu", tā vēlmi kaut cik reālistiski parādīt arī abu dzejnieku portretus. Cik varēja noprast, tā īstenošana neprasīja „milzīgas summas" (apm. 6000 dol.), bet arī tad tas atbilstu mūsdienu gaumei, nenodarot pāri arī laikam, kuŗu reprezentē Rainis un Aspazija. Protams, ja tagad nākušas klāt vēl citas mākslinieku iecerēs, tad tas tikai apsveicams. Bet šķiet neticami, ka mūsu laikraksti tik ļoti taupītu telpu, ka neatrastos vieta iecerētā piemi-

(Nobeigums 5. lpp.)

Rietumberlinē plivos lielākais Latvijas karogs

Jau daudz lasīts, dzirdēts un diskutēts par pirmo pasaules latviešu jaunatnes kongresu, kas šovasar notiks Rietumberlīnē. Neskaitāmas problēmas jau pārvarētas, bet viena visu laiku vēl bija it kā novārtā atstāta un nenokārtota: kur dabūt Latvijas karogu, kas laikā no 26. — 31. jūlijam plīvotu varenās Kongresa halles priekšā, jo šim karogam jāatbilst noteiktiem izmēriem — 4x8 metriem? Minsteres latviešu jaunieši no trim vienībām — studentu kopas, ģimnazijas un pamatskolas — apņēmās šo problēmu atrisināt.

Pirmais jautājums bija, kur dabūt nepieciešamos līdzekļus, ap 450 DM jeb 112 dol., bez kuŗiem nevarētu iztikt pat gadījumā, ja karogu šūtu paši. Tā ziedojumu vākšanas akcijas uzsākšanai Minsterē sarīkoja īpašu Berlīnes vakaru. Šīs idejas autors un sarīkojuma iniciātors bija Minsteres latviešu ģimnazijas audzēknis Ojārs Rozītis, kas, vakaru atklājot, paskaidroja, ka tas rīkots, lai iegūtu lielāko Latvijas karogu trimdā, kuŗam jāsimbolizē mūsu ilgas pēc brīvas Latvijas. Eiropas latviešu jaunatnes apvienības pr-de Dainuvīte Neimane savukārt uzsvēra rīkojamā kongresa mērķus: 1) Vienot latviešu jaunatni Latvijas dibināšanas 50. gadskārtā; 2) analizēt pašreizējo latviešu jaunatnes un tautas stāvokli; 3) izstrādāt mērķus un ieteikumus turpmākai darbībai: 4) demonstrēt savu nostāju latviešu sabiedrībai, komūnistu varai un pasaulei.

Ģimnazists Tenis Liepiņš nolasīja Maijas Olutas referātu „Vācijas un Berlīnes jautājums latviešu skatījumā". Autore savā darbā uzsvēra, ka, ievērojot reālos spēku samērus, latvieši paši spēkiem vien brīvību neizcīnīs. Pašreizējā situācijā brīvību varam atgūt tikai tad, ja mainās spēku samēri Rietumu un Austrumu starpā vai notiek iekšējs sabrukums komūnistu pārvaldītajās valstīs. Rietumberlīne ieņem vienreizēju vietu ne vien Rietumu un Austrumu degpunktā, bet ir arī vienīgā brīvības sala komūnistu pārvaldīto zemju jūrā. Kaut nevaram gaidīt, ka rietumvalstis iestāsies par mūsu likteni tādā veidā, kā darīts attieksmē uz Rietumberlīni, tās situācijā tomēr varam saskatīt zināmas līdzības politikā, kuŗa var būt nozīmīga arī Latvijai. Īpatā stāvokļa dēļ vienas vai otras puses spēks vai vājums nekur neparādīsies tik spilgti kā Rietumberlīnē. Latviešiem Rietumberlīnes situācija savukārt apliecina rietumvalstu nepiekāpību pret komūnistu patvaļu. Vairāki komūnistu mēģinājumi iedragāt šo apņēmību un centieni pārtraukt satiksmi ar Rietumberlīni beigušies ar neveiksmi. Jāpieņem, ka rietumvalstu nostāja Berlīnes jautājumā nav palikusi apslēpta arī tautiešiem dzimtenē un ka viņi no šī fakta gūst zināmu stiprinājumu. Pirms mūŗa uzcelšanas Berlīne bija vārti uz brīvību un liecinātāja, ka, par spīti visai propagandai, dažādu šķiru un vecuma Austrumvācijas iedzīvotāji pagrieza komūnismam muguru. Tā arī varam cerēt, ka vairums mūsu tautiešu dzimtenē būs palicis komūnisma mācības neskarts un nesabojāts.

Berlīnes vakara programmu pabeidza ar filmu, kuŗu uzņēmuši ģimnazisti Ivars Toms un Alfrēds Boronovskis Minsteres latviešu ģimnazijas 4. un 5. klases izbraukumā uz Rietumberlīni. Filmā parādītas ne vien Berlīnes ievērojamās celtnes, bet arī kauna mūris, kas pilsētu sadala. Skatot filmu, varēja gan pasmaidīt par pašu skolēnu tēloto bēgšanas mēģinājumu pāri komūnistu ierīkotajam Vācijas šķirmūrim. Berlīne pašreiz ir pretstatu pilsēta — reizē Rietumi un Austrumi. Demonstrēja arī vēl krāsu diapozitīvus par Austrumberlīni, kuŗi spilgti pauda turienes drūmo dzīvi.

Latvijas neatkarības pasludināšanas 50. gadā Vācijas latviešu jaunatne vēlas, lai komūnistu varas ielenktajā Rietumberlīnē augstu paceltos Latvijas sarkanbaltsarkanās krāsas, tādēļ aicina talkā pārējos latviešu jauniešus brīvajā pasaulē — ziedot savu ārtavu šī lielākā Latvijas karoga iegādei. Ziedojumi sūtāmi Vitai Kristovskai, 44 Muenster/Westfalen, Wienburgstr. 54, West - Germany.

Vita Kristovska

„Ar šādiem darba rīkiem — ratiņu un stāviem (stellēm) igauņu sievietes gatavo savus tautas tērpus," kopīgajā baltiešu daiļamatnieku izstādē Latviešu namā, kas bija iekārtota Baltiešu nedēļas Toronto ietvaros, kanadiešu viešņai, G. P. Allena dzīvesbiedrei, pastāsta pazīstamā igauņu sabiedriskā darbiniece — Igauņu sieviešu padomes priekšsēde S. Luitsalu (pa labi).

Foto: J. Liģers

Anarchisms un tā izplaukums Amerikā

(Nobeigums)

Cilvēka dzīvē nekādi greznuma priekšmeti nav vajadzīgi — jo vienkāršāka dzīve, jo vairāk vienlīdzības. Arī vadoņi nav vajadzīgi. Kā redzam, tas bija pilnīgā pretstatā Marksa mācībai, kuŗa prasīja stingru disciplīnu, partijas diktatūru un komūnistu valsts varu, kaut nākotnes vizijā tā izzudīšot arī komūnistu pasaulē. Tas nozīmēja brīvības noliegšanu, bet Bakūpins „bez tās nevar dzīvot". Kā jau varēja paredzēt, komūnisms ar stingro disciplīnu un organizāciju palika uzvarētājs visās zemēs: Krievijā komūnisti pēc varas sagrābšanas likvidēja anarchistus bez žēlastības. Anarchisti nespēja pārņemt varu lielajā revolūcijā, jo neatzina centrālās varas, kuŗa nepieciešama lielu spēku apvienošanai.

Anarchisma kustība piedzīvoja gālu traģiskā veidā Spānijā 1936. un 1937. gadā pilsoņu kaŗā tās pašas centrālās vadības trūkuma dēļ! Tautas zemākajos slāņos anarchisms bija ļoti izplatīts, jo nabadzība tajos bija liela un izglītības nekādas. Tādēļ aģitātoriem bija viegli sasolīt tautai tīros brīnumus, ko izteica šādi: tiklīdz revolūcija būs pabeigta, tad atcels valsts varu, atcels arī privātīpašuma tiesības, nebūs vairs izmantotāju, nebūs apspiedēju un apspiesto; nodibinās komūnas ar brīvu vienošanos, kuŗās producēs visu vajadzīgo; ģimenēm nekādas pārestības nedarīs, bet brīvā mīlestība varēs pastāvēt. „Mīlestības slimību", kuŗa var kļūt garlaicīga, ārstēs ar vietas un gaisa maiņu, pārceļot saslimušos uz citām komūnām. Arī nūdistiem paredzēta brīva pulcēšanās. Nebūs atšķirību inteliģences un strādnieku starpā. Ar visu enerģiju pūlēsies izbeigt analfabētismu.

Šādus „pātarus" nemaz neatzina Staļins, kas bija gandrīz vienīgais atbalsts revolūcionāriem Spānijā, jo labi apzinājās, ka beigās varu pārņemt varēs komūnisti. Viņš gan veikli pievāca visu Spānijas valsts zeltu, aizvedot to uz Maskavu it kā glabāšanas nolūkā. Visu teikto summējot, jāsaka, anarchisms bankrotēja gan teorētiskā, gan praktiskā nozīmē, jo bija pamatots uz ideālizētām un vienpusīgām cilvēka rakstura īpašībām.

19. gadsimtā anarchisms bija gan daudzu mākslinieku domāšanas un ticības veids, kuŗam pieslējās slaveni mākslu kalpi, kas „ienīda liekulīgo pilsonību, jo tā pretojās jauno uzskatiem, nepirka viņu darbus un nepalīdzēja saviem trūcīgajiem līdzcilvēkiem". Kritiķis F. Feneons Francijā rakstīja: „Pirms jaunās idejas pieņems, vēl daudziem veciem ēzeļiem jāizmirst, un mēs ilgojamies, lai tas notiktu pēc iespējas drīz." Vai šādu kritiķu trūkst arī tagad?

Ko varam secināt no šī īsā pārskata, vērojot parādības jaunākajā laikā ASV un citās valstīs? Jauna vēl nekā nav. Viss, kas še notiek, ir tikai tā atkārtojums, kas Eiropā vairākkārt pieredzēts, izņemot saasinātās melno un balto attieksmes, jo Eiropā melno nebija. Neviens jaunu domu „pravietis" vēl nav parādījies. Ar filozofiskām domām ASV arvien bijušas nabadzīgas, tādēļ daži jaunie mēģina tās importēt no Indijas. Kaut kas jauns taču vajadzīgs... Spēkā ir vecā gudrība: ko cilvēks sēj, to viņš arī pļauj. Še Ruso vietu aizstāj Džons Djuijs ar savu izvaļīgās audzināšanas mācību, sākot ar 20-tiem gadiem. Tagad mēs redzam šīs sēklas nobriedušos augļus: ja bērnam darīt atļauj visu, ko viņš vēlas, „lai izveidotos brīvs cilvēks", tad nonāk pie tā, ka tas sāk gribēt arī otra cilvēka dzīvību, nereti savu vecāku dzīvību un arī mantu resp. noziedzības aug augumā. Ja valsts vadības un skolu vadītāju filozofija ir tāda, kas šādas audzināšanas principus pieņem un legalizē, tad sekas ir bēdīgas. Cilvēka raksturā nav labestība vien, ir arī zvēriskuma elementi, kuŗi dažreiz stiprāki par pirmajiem. Ja ASV negrozīs savus uzskatus par cilvēka raksturu, tad iebraukšana diktatūras cietumā ir nenovēršama. Par to rūpējas komūnisti, ieplūdinot ASV milzīgas naudas summas. Viņi iet sen pārbaudīto ceļu: pirmās jāsaindē universitātes, kuŗās ir daudz pusizglītotu iesācēju un tādu pašu mācības spēku, kas augušī Djuija mācību ietekmē. Tā radušies modernie vandaļi, kas grib sagraut mācību iestādes un veco iekārtu ar varas līdzekļiem pēc anarchistu receptes. Komūnisti labi zina, ko dara: lai anarchisti grauj, vēlāk būs viegli pārņemt varu.

„Hipiju" kustība ir veca anarchisma sekte, politiski nenozīmīga. Nabadzīga un vientiesīga ir hipiju dzīves uztvere. Gaŗie mati un īsais padoms itin nekā nevar cilvēcei palīdzēt. Tas ir jau sen izbijis dzīves veids un romantisma virziens ar dažām ārēdām jaunām piedevām pēc Ruso vārdiem: „Ja arī neesmu labāks, esmu tomēr savādāks." Pievērst sev uzmanību var dažādos veidos, visvieglāk to darīt ar savas ārienes „izpušķošanu", kāda nu kuŗam gaume. Pasaulē arvien bijis tā, ka daži cilvēki izolējas no sabiedrības, kuŗa vairētu būt labojama ar aktīvu rīcību. Tas gan prasa piepūli, jo vieglāk ir nokritizēt un nedarīt nekā. Tā paliek aizmirsts cietais un negrozāmais pamatlikums: bez piepūles cilvēks deģenerējas, bez darba nekas vērtīgs nav sasniedzams. Brīvība bez robežām rada chaosu dzīvē un noved pie stāvokļa, kuŗā drīz vien cilvēki ķeŗas viens otram pie rīkles. Tādi cilvēki ir katrā zemē, kad nāk izdevīgs brīdis.

Disciplinēta demokratija ir vienīgais pareizais ceļš izglītotā sabiedrībā, jo tā dod vislielāko iespējamo brīvību. Kas prasa brīvību bez robežām, tas to dara vai nu savas vājās izglītības dēļ, vai arī ļaunprātīgi, lai uzmestos citiem par kakla kungu. Demokratija, kuŗa neaizstāv savu iekārtu, rok pati sev kapu.

Dr. Ansis Karps

LATVIJA

48. N-RS SESTDIENA, 1968. GADA 15. JŪNIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str.19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $.4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 2.10, bet tekstā $4.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

Parlamenta vēlēšanu priekšvakarā

Tuvojas Kanadas parlamenta vēlēšanas, un arī latviešiem jāizšķiras, kuŗai partijai dot savu balsi. No pašreizējām partijām nav nevienas, kuŗa atbilstu mūsu politiskajiem ieskatiem, tādēļ vienīgā izvēle atliek: kuŗa partija latviešiem vairāk pieņemama nekā pārējās? Tā kā Kanadā ir tikai divas nacionālās partijas, tad izvēle praktiski saurinās uz vienu no abām.

Partiju izvēloties, jāapzinās, ka Kanadas konstitūcijā ministru prezidentam paredzēta ļoti liela vara; tas spēj īstenot savus nodomus pat tad, ja partijas vairākums ir citādos ieskatos. Tādēļ vēlētāju izvēlei faktiski jābazējas uz nākošā ministru prezidenta izvēli, tātad: Pjērs Trudo vai Roberts Stenfīlds?

Liberāļu partija par savu jauno līderi ievēlēja Trudo, kas visā Kanadā bija nepazīstams cilvēks, zaudētājos paliekot tādiem piedzīvojušiem partijas politiķiem kā R. Vinteram, P. Heljeram un M. Šarpam. Jaunā līdera Trudo „atradēji" nāca no Kanadas universitāšu kreisajām apvidām, kuŗām palīdzēja kreisie laikraksti un radio propagandisti, lai kopīgiem spēkiem panāktu sava kandidāta ievēlēšanu. Tas bija iespējams pilsoņu vienaldzības dēļ, un tā cilvēks, kas vēl pirms pāris gadiem bija sociālistu partijas biedrs un liberāļus apzīmējis par idiotiem, pats kļuva par šīs partijas līderi! Normālos politiskos apstākļos tas būs grūti izskaidrojams notikums, taču tā notika. Kanadas iedzīvotāji gaidīja, ka jaunais ministru prezidents parlamentā deklarēs savas darbības programmu, kas dos iespēju viņu novērtēt. Notika tomēr citādi, jo parlamentu steigā atlaida un izsludināja jaunas vēlēšanas. Tā vēlēšanu priekšvakarā nevienam nav īstas skaidrības, kādi nodomi ir jaunajam ministru prezidentam. Iespējams, ka tas darīts ar nolūku, lai šīs skaidrības nebūtu, bet tikpat labi iespējams, ka tā ir sagadīšanās. To mēs nezinām.

No Trudo biografijas tomēr redzams, ka viņš apceļojis visas komūnistu valstis un nosaucis liberāļus par idiotiem, kad tie piekrita dažu atomieroču novietošanai Kanadā. Tagad viņš grib „revidēt" Kanadas ārpolitiku, nepasakot, kādā virzienā; tāpat viņš grib „revidēt" Kanadas līgumus par piedalīšanos NATO un Ziemeļamerikas aizsardzībā, atkal nepasakot, ko īsti revidēs. Ir tomēr zināms vismaz tik daudz, ka pastāv nodoms atsaukt Kanadas karavīrus no Eiropas — it kā taupības nolūkā. Zīmīgi arī, ka Maskavas laikraksta „Pravda" pārstāvis Otavā kādā televīzijas intervijā izteicies, ka Trudo būšot labs ministru prezidents.

Abās iepriekšējās parlamenta vēlēšanās liberāļi apsolīja jaunkanadiešiem atcelt likumus, kuŗi ierobežo praktiski padara par otras šķiras pilsoņiem. Šis solījums nav izpildīts, un jaunais liberāļu partijas līderis šoreiz to pat nesola. — Minētie ir tikai daži fakti, bet ar tiem pietiek, lai mēs skaidri redzētu: mums šoreiz nav pa ceļam ar liberāļiem. Šai vispārējā secinājumā var būt tikai daži izņēmumi, bet par tiem raksta tālākajā daļā.

Konservatīvo partijas jaunais līderis Stenfīlds līdz pagājušajam gadam bija provinces premjērs Jaunskotijā, kur baudīja lielu popularitāti visās iedzīvotāju aprindās. Viņš vairākās vēlēšanās guva iespaidīgu balsu vairākumu un uzskatāms par piedzīvojušu un pārbaudītu politiķi, no kuŗa nevar gaidīt neparedzamus izlēcienus ārpolitikā, nedz arī iekšpolitikā. Kā jau minēts, arī konservatīvo partijas nostāja dažos jautājumos tomēr nesaskan ar mūsu ieskatiem, bet — ja esam spiesti izvēlēties vienu no divām iespējām, tad atbildēt ir viegli: jābalso par konservatīvajiem! Pēckaŗa vēlēšanās izšķiršanās nekad nav bijusi vieglāka kā šoreiz, jo faktu materiāla ir vairāk.

Daži izņēmumi tomēr būtu, varbūt, ieteicami. Tā, piemēram, būtu jāatbalsta daži liberāļi, kuŗi ilgāku laiku uzturējuši draudzīgas attieksmes ar baltiešiem. Tādi Toronto ir P. Heljers un M. Šarps. Tāpat jāatbalsta jaunkanadiešu kandidāti liberāļu sarakstos, kuŗi eventuāli šai partijā aizstāvētu mūsu ieskatus. Otrs izņēmums varētu būt — nenabalsot par tādiem konservatīvo kandidātiem, kuŗi aizstāv sociālistiskus ieskatus vai sludina draudzību ar komūnistiem. Diemžēl, marksisti iefiltrējušies pietiekamā skaitā kā liberālos, tā arī konservatīvajos, tādēļ apzinīgu vēlētāju pienākums ir šādas nezāles izravēt no abām partijām, cik vien iespējams. Izņēmumu nebūs pārāk daudz, un par tiem vēlētājiem jāizšķiras pašiem, vadoties no šai rakstā minētajām mērauklām.

Vai latviešu vēlētāji sekos šim ieteikumam? Domājams, ka vairums sekos. Protams, būs izņēmumi arī še, jo atsevišķi cilvēki, kuŗi ir kādas partijas biedri vai arī cer iegūt kādu personīgu labumu, aģitēs par savu kandidātu tik un tā. Vispārējo mērķu labā šādu cilvēku pūles tomēr būtu ignorējamas, jo balsošanai jākalpo vienīgi mūsu kopībai.

J. Aiviekste

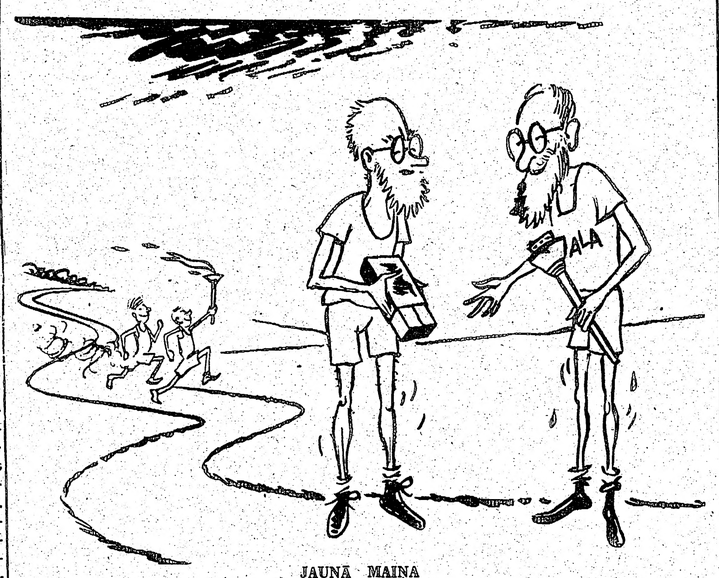

JAUNĀ MAIŅA

„Nekā darīt, ja nav uguns, pagaidīsim, kamēr jaunie būs klāt."

Ed. Keiša karikatūra

KALEIDOSKOPS

★ Pad. savienības sašutušajiem saucieniem pēc dažāda veida sankcijām pret valstiņām, kuŗās vērojamas t. s. fašistiskas vai imperiālistiskas tendences, pasaules presē sāk rasties atbalsis, pie tam sarkanajiem apspiedējiem nepatīkamas. Tā uz padomju pārmetumiem Anglijas valdībai par pārlieku iecietību pret Rodēziju un Apvienotajās nācijās lemto tirdzniecības sankciju nepietiekamu iedarbināšanu Stokontrentas laikraksta „Evening Sentinel" redaktors 22. marta numurā norāda, ka būtu lietderīgi uz katru Pad. savienības uzbrukumu Anglijai atbildēt ar pretuzbrukumu, norādot uz japrojām nenokārtoto Baltijas valstu jautājumu, beidzot rakstu ar konstatējumu: „Tikai kad Krievija atjaunos neatkarību Latvijai, Lietuvai un Igaunijai,... tad, varbūt, varēs pieļaut, ka Kremlim tiesības pārmest AN par Rodēzijas nelegālo neatkarības sagrābšanu." — Šķiet, ka mūsu ārējās informācijas darbiniekiem visās brīvās pasaules malās būtu pastiprinātā mērā jādarbojas šai virzienā, lai līdzīgi norādījumi brīvo valstu presē vairotos un kļūtu par tik skaļu saucienu, ka AN to vairs nebūtu iespējams ignorēt.

★ Anglijas latvieši vēlas, *lai pianists Arturs Ozoliņš no Kanadas piedalītos arī starptautiskajā pianistu konkursā Līdsā*, sacenšoties par 750 mārc. naudas balvu un princeses Mērijas zelta medaļu. „Vai nevarētu Līdsā iegrizties arī mūsu jaunais pianists Arturs Ozoliņš un pievienot savām līdzšinējām divām uzvarām vēl trešo? Tas arī dotu Anglijas tautiešiem jauko iespēju personīgi sveikt dižo laureātu," lasāms Vācijas latviešu laikrakstā „Latvija" 8. jūnija numurā. Piebilstams, ka Līdsas tikai pirms 3 gadiem nodibinātais starptautiskais pianistu konkurss šovasar notiks no 11. — 20. septembrim.

HUGO VĪTOLS

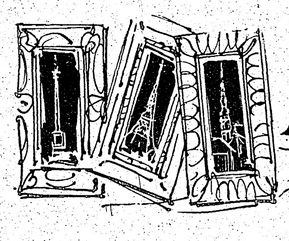

ATMODINĀTĀS ATBALSIS

(25. turpinājums)

Tas kāpināja pretestības gribu, pretestības griba izdomu, izdoma izdarību. Viņš pieprasīja strēlnieku komandierim, vai viņa vīriem vēl ir gana bultu un vai tie varētu šaut pāri savu uzbrūkošo jātnieku galvām. Varot. Labi, lai tad tūdaļ sākot šaut. Bultas nu sāka švīkstēt uz aizstāvju pusi, piespiežot Haralda vīrus pacelt savus vairogus pret aklajām bultām, lai pasargātu galvas, bet atsedzot sevi uzbrucēju šķēpiem un zobeniem. Tas bija gala sākums. Haralda un daudz citu aizstāvju gals.

Haralds stāvēja uzkalnā pie sava ķēnišķā standarta un bija ar savu kaujas cirvi aizraidījis citā pasaulē ne vienu vien uzbrucēju. Bet kāda normaņa raidīta buta ieurbās ķēniņa acs dobumā uz brīdi viņu aklinot. Viņš izrāva bultu ar visu aci, salaužot rokā liktenīgo nāves vēstnesi, tad sāpēs nolaida vairogu, lai uz tā atbalstītos. (Arī to mums pavēstī slavenais Bajē diegainis, ainu pēc ainas). Tad ievainotajam, gandrīz aklajam tuvojās četri franču jātnieki: Monforu Īgs, Valters Gifārs, Buloņas Eistašs un Īvs no Pontjē. Pirmā mestais šķēps, izskrējis caur vairogu, ieurbās ķēniņa krūtīs. Otra gaŗais zobens iecirtās viņa kaklā zem bruņcepures saites, notriecot viņu zemē. Vēl viņš dzirās piecelties, kad trešā šķēps to pienaglo ja zemei. Kad ceturtā bruņinieka zobens atvēza viņa slaunas kaulu, Haralda nebija vairs.

No patuvā ozola uzkalnā notikumus bija vērojušas divas sievietes, kas bija sekojušas saviem karavīriem līdz pašam kaujas laukam: ķēniņa māte Gita un ķēniņa mīļākā Eadgite Svanehals — Edite Gulbja kakls. Kad angļu-saksu pretestība bija salauzta, viņas ar bēgošajiem vīriem paglābās kādā apkārtnes mežā.

Nākošajā rītā, kas iekrita svētdienā, hercogs Viļums, tikko gaismai svīstot, jau apjāja kaujas lauku, pavēlot uzlasīt kritušo bruņas un ieročus, saviešu kritušos — apbedīt, pretinieku līķus atstāt neapraktus „tārpu, vilku, putnu un suņu barībai". *)

Hercoga uzmanība bija pieburta zemei. Kaut kur bija jābūt ķēniņa Haralda līķim. Kamēr tas nebija atrasts un pazīts, uzvara vēl nebija galīga. Kas zin, Haralds varbūt tikai smagi ievainots un no kaujas lauka aizvākts.

Kaujas lauks bija klāts līķiem, palaikam, līdz nepazīšanai sakropļotiem. Kā starp tiem atrast kritušā angļu-saksu ķēniņa mirstīgās atliekas? Te pie hercoga atveda divi garīdzniekus — ķēniņa mātes sūtņus, lūdzot mātei izdot dēla līķi pret zeltu līka svarā. Varētu likties, ka Viļums dzīvoja ar laimi uz pusgrauda... Sūtņu ierašanās nozīmēja, ka lielais viņa pretinieks, tātad, patiesi vēl ir šeit, kaujas laukā, dzīvs vai beigts. Nedodams nekāda soļijuma, viņš atļāva sūtņiem pārmeklēt kaujas lauku. Bet arī viņi nespēja meklētā atrast un atgriezās pie sūtītājas tukšām rokām. Tad Edite Gulbjakakls pieteicās veikt to, ko neviens cits nespēja: sameklēt savu vainaga bērnu tēva līķi. Sagrauzta, bet bezbailīga, viņa devās uz Hēstingas kaujas lauku un tur starp līķiem atrada meklēto, jo „pazina slepenās zīmes, kas citiem no ārpuses nebija pazīstamas". **)

Tur, 64 jūdzes dienvidos no Londonas, netālu no jūras un Hēstingas, rietumos no Doveras un austrumos no Pevensejas, kur Viļuma armija bija izkāpusi krastā, viņa atrada sava mīļākā 13 ievainojumiem klāto nedzīvo ķermeni, bet uzvarētājs viņai pat tā neatdeva... Viņš bija nolēmis to aprakt turpat jūras piekrastē zem akmens, bez vārda un bez krusta.

Šo brīdi tad nu Kārlis Hūns bija izraudzījies par savas lielās gleznas tematu. Viņu neielīksmināja Viļums Iekarotājs, viņa uzmanību saistīja sakautā un nokautā angļu valdnieka beztiesiskā ārlaulības atraitne. Ko mums no tā secināt? Hūna stūrgalvīgo nosliece visur un vienmēr iestāties par vājo, apspiesto, par nelaimīgo likteņa pabērnu. Šī cilvēcīgā nosliece ir un paliek kopā ar lielo dabas mīlestību Hūna raksturīgā iezīme.

Bet mums šai pašā laikā nav jāaizmirst, ka Hūns pasaules izstādei vēlējās izraudzīties tādu sižetu, kas saistītu pēc iespējas lielāku pasaules izstādes mākslas žūrijas locekļu skaitu. Šis temats skāra kā franču, tā beļģus un angļus. Vēl vairāk. Tas skāra arī krievus. Kā? Pavisam vienkārši: Edite Haraldam bija dāvinājusi piecus bērnus: trīs zēnus, divas meitas. Viena meita — Gunhilde, tāpat kā māte, savu dzīvi beidza klosterī. Otra, Gita, atrada ceļu uz Dānijas galmu, kur Dānijas ķēniņš Svegens Estritsons (1047—1076) viņu izprecināja Kijevas lielkņazam Vladimiram — vikingu pēctecim. ***)

Edite Hēstingas kaujas laukā sameklēja ne vien sava mūža drauga līķi, viņa tajā sameklēja arī savu bērnu tēva un vēlākās Krievijas imperijas valdnieku ciltstēva mirstīgās atliekas.

Latvju mākslinieks Kārlis Hūns, vēsturisko gleznojumu meistars, interesējās vairāk par cilvēku nekā par vēsturiskajiem notikumiem, vairāk par cilvēka personisko traģēdiju nekā par vēstures ratu. Kā Sofokls. Kā Merimē.

LATVIEŠU GLEZNOTĀJS FRANČU GLEZNOTĀJU SAIMĒ.

Savā būtībā latviešu gleznieciba ir konservātīva.

(Niklavs Strunke, Svētā Birze)

Niklāvs Strunke smalkā vērībā konstatējis, ka latviešu gleznieciības skola ir konservātīva. Tas ir saprotami un labi, jo pretējā gadījumā mums nebūtu ne latvju dainu, ne tautas melodiju, ne tautas tērpu, ne tautas „rakstu", nebūtu varbūt pat latvju tautas. Vārds konservēt jau nekā cita nenozīmē, kā pasargāt, saglabāt.

Bet vai kāds angļu ievērojams dzejnieks nav teicis, ka mājas ir tā vieta, no kuŗas izejam? Vai cilvēks visnotaļ nav dzīva, augoša būte? Cilvēks taču nevis „ir", bet kļūst, top. No bērna kājas līdz baltajam vecumam. Visu mūžu.

Mājas ir tā vieta, no kuŗas izejam... Bet no kādām mājām tad nācies iziet Kārlim Hūnam? Viņš bija nācis no zemnieku tautas un mākslinieciski no Pēterpils ķeizariskās mākslas akadēmijas.

Atcerēsimies, ka viss, kam kāds dziļāks sakars ar rietumu kultūru Krievijā, saistīts ar cara Pēteŗa I vārdu. Viņš „izcirta logu" uz Vakareiropu, viņš bija arī pirmais, kas Krievijā no rietumiem ieveda pirmos mākslinieku kus: grafiķi Pikāru, skulptorus Karlo Rastrelli un Pinō, gleznotājus Karavaku un Pilmānu, arhitektus Leblonu un Mičeti. Vai lai vēl piemiņām, ka arī viņa otrā sieva bija ievesta no ārzemēm, no Alūksnes, kopā ar viņas audžu tēvu bībeles tulkotāju latviešu valodā Ernstu Gliku?

Nākošais solis bija sūtīt savus ļaudis uz ārzemēm mācībā. Pirmais no šiem mācībā izsūtītajiem gleznotājiem bija Andrejs Matvejevs, kuŗš atgriezās no rietumiem 1727. gadā, otrs, Ivans Ņikitins, pārradās jau 1720. gadā.

(Turpinājums sekos)

*) Carmen de Hastingensi proelio, — Hēstingas kaujas apdziedājums, sarakstīts gadu pēc kaujas.

**) De Inventione S. Crucis apud Waltham Historia.

***) Denis Butler, 1066, The History of a Year, G. P. Putnam's Sons, New York 1966; 268. lpp.

Emma Znotiņa-Kalniņa

Kapteinis Piķurgs, lupat

M. ZIVERTA „NAUDA" DV APVIENĪBAS MINES
ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU 2. TEĀTRA

Tas nav nekāds parasts kapteinis, kas darbojas M. Zīverta lugā „Nauda". Viņa kuģis strandējis jau pirms daudz gadiem. Kuģis ar visu komandas tiltu dzīvo vairs tikai Piķurga atmiņās un stāstos, kuŗos bērni labprāt klausās. Tās nav arī parastās lupatas, kuŗas bijušais kapteinis jau ilgus gadus, klibodams pa Rīgas ielām un pagalmiem, uzlasa. „Tā ir manta, kas, pārstrādāta papīrā un grāmatās, apgaismo cilvēka prātu un sirdi dod līksmību. Jā, tās atgriežas dzīvē naudas zīmēs un cilvēkam liek padomāt, kā tas ir un kā tam vajadzētu būt," tā saka autors ar lupatnieka vārdiem. Lupatlasīm ir vēl kaut kas: tas ir spieķis, ar kuŗu atbalstīt klibo kāju. Tam vēlāk piekrīt cits uzdevums. Lupatnieks nekādus brīnumus no debesīm birstam negaida. Tie tomēr nobirst: pa kāda nama logu nomet labu jūrnieka svārku, ar kabatās paslēptām lielākām naudas zīmēm. Pats pirmais, ko lupatnieks steidz iegādāties, ir — jauns spieķis. Ar to rokā viņš dodas krogū — tērēt, ielūgt maksāt, pavēlēt, rīkot, sēdēt lepnā vietā un lietot spieķi. Ne sitieniem, bet lēcieniem. Lupatnieks pret samaksu liek lēkt pār spieķi pazemīgajiem dzīrotājiem. Katrs lēciens pār spieķi ir garīgs cirtiens lēcējiem pa kūkumā sallekto muguru. „Hop! Mēs visi esam lupatas, kad dzīve mūs novalkā," sauc kapteinis no sava „komandtilta" dzīves krogū un čaukstina naudu. Dzīrotāji lec, tiem tagad vienalga, kas viņi ir un kā viņus sauc...

Bet kapteinis domā, ka pat Raditājs kādreiz pārskatās. Brīnums vēršas ikdienā. Vis izraisās parastā kriminālnotikumā. Naudu ar svārkiem pa logu izmetis laupītājs, slēpdams sava darījuma pēdas. Lupatniekam beigās jāiet cietumā par atrastas naudas tērēšanu.

M. Zīverta lugā šķiet daudz parastas dzīves filozofijas, bet — kā vienmēr viņa darbos — šo filozofiju iemieso neparasti tēli un neparastas situācijas ar negaidītu atrisinājumu.

DV apvienības Minesotā teātris Andŗa Valdmaņa režijā, pašam tēlojot Piķurgu, pirmo ainu sniedza ar tādu jaudu un galsotni, ka starpbrīdī grūti nācās sagaidīt nākošās ainas kāpinājumu un kapteiņa spēles kulmināciju: spēli ar spieķi; kā lupatnieks liks pašam velnam dancot par no debesīm nobirušo naudu...

Šīs gaidas bija pamatotas. Viss pirmās ainas trijnieks — Piķurgs, sētniece (Leontīne Raestas) un sētnieces meitene Cirka (Ina Sarkane-Priedīte) — savā tēlā bija ar jaudu un raksturīgām spēles vietām divrunās. Sētniece ar apakšsvārku malu zem putnā virssvārka vilka baltu l dības svītru savā darbā iej sievas tēlā. Tāpat aiz degun skaņas runā un nevīžīgā mirdzēja sava liela dzīves Sarkanei-Prieditei ir visas bas latviešu ansambļos tik redzamo mazo meiteņu tēlo Vietām viņas Cirkas tēls vi groteskā pārspīlējumā, be dzot to dziļākā skatījumā, j Cirku skatuvē dzenā tas, k ātrī sauc par spēles prieka ņu. Tas aktierim ir lab draugs skatuvē, jo prot to žot, vietā un laikā aplabin

Grūti iedomāties kādu stošāku aktieri citos redz ansambļos Piķurga lomai Valdmani. Strandējušais k nis vērsa seju pret debesīm dams lupatas no augsto nar giem. Smaids reti pazuda a dalnajiem vaigiem. „Dots jam atdodas. Ja neatdosies atdosies citam, kas būs p vairāk par mani," ar šie Zīverta vārdiem A. Vald viegli kliboja pretim nāko nai.

Neizskaidrojams palīdz ie

Edmunds Zirnītis

Izrāde

Kolorado latviešu drām pa atcerējās skolotāju un nieci Elgu Kori-Krūmiņu, verā izrādot viņas pēdējo „Šodiena nezin', kas rīt prātā". Kopš Elgas Kore šņās nāves 1963. gada 20. ārī jau aizritējuši 5 gadi. niece, kuŗu Dievs bija ap ar bagātu un siltu devējas 50 gados latviešu skolā labu sēklu un ar spalvu le neizdzēšamu zīmi latviešu stos.

Pirms izrādes ievadvārdu Gunta Bārta, kādreizējā Kores skolniece Denverā šu skolā, pateicībā atcer ar lielu mīlestību un r savu skolotāju, kuŗa, aud ma latviskā garā, mācījus senču tradicijas un rosinā savām ludziņām spēlēt teā ar prieku sagatavotā, izr vairāk nekā pateicība vie cija runātāja, vēlēdama, vakarā visus pavadītu Elg res labestības gars. G. Bā sniedza ziedus šī piemiņa ra ierosinātājam — Elgas dzīvesdraugam Jānim nam un jaunajai režisor dulai Rubenel.

Tā tiešām bija ar priek

(19. turpinājums)

— Ai nē, mīļā. Ja vajadzīgs tik gaŗš ievads, tad es jau tagad saku nē. Tad tur nekas labs nevar būt.

— Bruni, tu esi riebeklis. Kā tu vari manu lūgumu noraidīt, iekāms to vēl neesmu pateikusi? Tas nav godīgi.

— Bet apdomīgi un prātīgi. Ja es tevi nepazītu, varbūt iekristu. Bet es tevi pazīstu. Es zinu, kādā postā var ievest tev doti blanko solījumi. Ko tu izdomāji?

— Ka mēs adoptēsim. Un tagad nesaki nē. Padomā, kā mūsu bērns kādreiz cietīs, kad būsim spiesti atzīties, ka viņš nav gribēts!

Brunis neatbildēja. Viņš bija izņēmis no mazās porcelāna dozītes dažus koka zobu bakstāmos un tos pa vienam lauzīja pirkstos. Skatiens kavējās pie darāmā tikpat uzmanīgi, kā dienā, kad viņa smagie pirksti tuvināja urbi pacienta slimajam zobam.

— Bruni? Kāpēc tu neatbildi?

— Es? Jā . . . — Brunis uztrūkās. Viņš nosvieda salauzīto skaliņu un paņēma citu. — Piedod. Bet . . .

— Labi! Saki ārā, ka ne, tad vismaz varēsim sākt strīdēties! — Erika pasniedzās pāri galdam

Emma Znotiņa-Kalniņa

Kapteinis Piķurgs, lupatas un spieķis

M. ZIVERTA „NAUDA" DV APVIENIBAS MINESOTĀ TEĀTRA UZVEDUMĀ ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU 2. TEĀTRA DIENĀS ČIKAGĀ

Tas nav nekāds parasts kapteinis, kas darbojas M. Ziverta lugā „Nauda". Viņa kuģis strandējis jau pirms daudz gadiem. Kuģis ar visu komandas tiltu dzīvo vairs tikai Piķurga atmiņās un stāstos, kuŗos bērni labprāt klausās. Tās nav arī parastās lupatas, kuŗas bijušais kapteinis jau ilgus gadus, klībodams pa Rīgas ielām un pagalmiem, uzlasa. „Tā ir manta, kas, pārstrādāta papīrā un grāmatās, apgaismo cilvēka prātu un sirdi dod līksmību. Jā, tās atgriežas dzīvē naudas zīmēs un cilvēkam liek padomāt, kā tas ir un kā tam vajadzētu būt," tā saka autors ar lupatnieka vārdiem. Lupatlasim ir vēl kaut kas: tas ir spieķis, ar kuŗu atbalstīt klībo kāju. Tam vēlāk piekrīt cits uzdevums. Lupatnieks nekādus brīnumus no debesīm birstam negaida. Tie tomēr nobirst: pa kāda nama logu nomet labu jūrnieka svārku, ar kabatās paslēptām lielākām naudas zīmēm. Pats pirmais, ko lupatnieks steidz iegādāties, ir — jauns spieķis. Ar to rokā viņš dodas krogū — tērēt, ielūgt maksāt, pavēlēt, rīkot, sēdēt lepnā vietā un lietot spieķi. Ne sitieniem, bet lēcieniem. Lupatnieks pret samaksu liek lēkt pār spieķi pazemīgajiem dzīrotājiem. Katrs lēciens pār spieķi ir garīgs cirtiens lēcējiem pa kūkumā saliekto muguru. „Hop! Mēs visi esam lupatas, kad dzīvē mūs novalkā," sauc kapteinis no sava „komandtilta" dzīves krogū un čaukstina naudu. Dzīrotāji lec, tiem tagad vienalga, kas viņi ir un kā viņus sauc...

Bet kapteinis domā, ka pat Radītājs kādreiz pārskatās. Brīnums vēršas ikdienā. Vis izraisās parastā kriminālnotikumā. Naudu ar svārkiem pa logu izmetis laupītājs, slēpdams sava darījuma pēdas. Lupatniekam beigās jāiet cietumā par atrastas naudas tērēšanu.

M. Ziverta lugā šķiet daudz parastas dzīves filozofijas, bet— kā vienmēr viņa darbos — šo filozofiju iemieso neparasti tēli un neparastas situācijas ar negaidītu atrisinājumu.

DV apvienības Minesotā teātris Andra Valdmaņa režijā, pašam tēlojot Piķurgu, pirmo ainu sniedza ar tādu jaudu un gaisotni, ka starpbrīdī grūti nācās sagaidīt nākošās ainas kāpinājumu un kapteiņa spēles kulmināciju: spēli ar spieķi; kā lupatnieks liks pašam velnam dancot par no debesīm nobirušo naudu...

Šīs gaidas bija pamatotas. Viss pirmās ainas trijnieks — Piķurgs, sētniece (Leontīne Raestas) un sētnieces meitene Čirka (Ina Sarkane-Priedīte) — savā tēlā bija ar jaudu un raksturīgām spēles vietām divrunās. Sētniece ar tīro apakšsvārku malu zem putekļaiņā virssvārka vilka baltu labsirdības svītru savā darbā iejūgtās sievas tēlā. Tāpat aiz deguna pieskaņas runā un nevīžīgā toņa mirdzēja sava liela dzīves ziņa. Sarkanei-Priedītei ir visas dotības latviešu ansambļos tik maz redzamo mazo meiteņu tēlotājai. Vietām viņas Čirkas tēls virzījās groteskā pārspīlējumā, bet redzot to dziļākā skatījumā, jūt, ka Čirku skatuvē dzenā tas, ko tēlotrī sauc par spēles prieka veiniņu. Tas aktierim ir labākais draugs skatuvē, jo prot to grožot, vietā un laikā aplabinot...

Grūti iedomāties kādu atbilstošāku aktieri citos redzētajos ansambļos Piķurga lomai kā A. Valdmani. Strandējušais kapteinis vērsa seju pret debesīm gaidīdams lupatas no augsto namu logiem. Smaids reti pazuda aiz bārdainajiem vaigiem. „Dots devējam atdodas. Ja neatdosies man, atdosies citam, kas būs pelnījis vairāk par mani," ar šiem M. Zīverta vārdiem A. Valdmanis viegli kliboja pretim nākošai ainai.

Neizskaidrojams paliek iemesls, kādēļ tīri ievadītais lugas sākums pazuda nākošo ainu nostāmā. Krogū spraiguma nebija ne kopspēlē, ne spieķa skatā. Dzejnieks (Arvīds Eglītis), kungs (Emīls Rozenbergs) un viesmīlis (Ilgvars Daga) ir lomas ar labām iespējām katram tēlotājam. Tās palika aranžējuma stadijā, tekstiem klibojot. Kapteinis Piķurgs ieslīga asarainā sevis nožēlošanā pēc dzīrotāju dancināšanas. Spieķa skatā viņš ne ar ko neattaisnoja savu lielo kāri redzēt, kā danco cits, kā kalpo cits, ja pats gaŗus mūža gadus kalpojis negadījumam. Sāpīgais, cilvēcīgais vājuma brīdis atriebē pazuda juceklīgās situācijās.

Arī pārējās ainas ar policijas ierēdņiem, kuŗus tēloja (Roberts Grudulis, Emīls Rozenbergs un Arvīds Eglītis, noritēja tādā pašā garā. Jauno dziedātāju Vigu (Elza Ādamsone) gribējās redzēt tikpat gaišu, kādu M. Zīverts devis lupatnieka raksturojumā. Vigas logs nama augšējā stāvā vientuļā lupatnieka acīm ir mīļš, jo tur dzīvo Viga, kuŗa viņa stāstos klausījusies jau 6 gadu vecumā... Vigas tēvu inkasentu tēloja Nikolajs Harmsons.

Jānis Tanks
SUNS UZ RITEŅIEM
Parodija

Kāds autobuss naktī
tukšā brauc
pa nomaļu pilsētas
ielu.

Pie krāsaina stabe
kāds paceļ roku,
bet autobuss
neplestāj.

Samiegojies braucējs
slinki norūc:
Vai neredzi uzraksta —
„Uz garāžu!"

Šis autobuss ir atmetis
nu savu suņa dabu,
pēc dienas darba uz savu ostu brauc,
vairs nepiestāj pie katra stabe.

Nebūtu pareizi, iestudējuma apstākļus un varēšanu vai nevarēšanu nepazīstot, minēt un spriest. Kaut kādi apstākļi lugas otru daļu veduši tādā rezultātā, kāds izrādē bija redzams. Nav domājams, ka ansamblis pēc 10 gadu darba būtu mērījams ar paviršības mēru. Tādēļ labākais būs kļūmi izskaidrot kā negadījumu, kuŗa iemeslus un dažādos cēloņus jāatstāj ansambļa paša izmeklēšanai.

Iespējams, ka režisors kādā citā iestudējumā atradīs lugu ar mazāku personu skaitu. Šai lugā gandrīz visi tēloja pa divām lomām. Režisors pazīst savus kolēģus un zina, cik labi un kādās lomās katrs var iekļauties.

Edmunds Zirnītis

Izrāde autores piemiņai

Kolorado latviešu drāmas kopa atcerējās skolotāju un rakstnieci Elgu Kori-Krūmiņu, Denverā izrādot viņas pēdējo lugu „Šodiena nezin', kas rītdienai prātā". Kopš Elgas Kores pēkšņās nāves 1963. gada 20. februārī jau aizritējuši 5 gadi. Rakstniece, kuŗu Dievs bija apveltījis ar bagātu un siltu devējas sirdi, 50 gados latviešu skolā sējusi labu sēklu un ar spalvu ievilkusi neizdzēšamu zīmi latviešu rakstos.

Pirms izrādes ievadvārdus teica Gunta Bārta, kādreizējā Elgas Kores skolniece Denverās latviešu skolā, pateicībā atcerēdamās ar lielu mīlestību un respektu savu skolotāju, kuŗa, audzinādama latviskā garā, mācījusi cienīt senču tradīcijas un rosinājusi ar savām ludziņām spēlēt teātri. „Šī ar prieku sagatavotā izrāde ir vairāk nekā pateicība vien," sacīja runātāja, vēlēdama, lai šai vakarā visus pavadītu Elgas Kores labestības gars. G. Bārta paziņoja ziedus šī pieminas vakara ierosinātājam — Elgas Kores dzīvesdraugam Jānim Krūmiņam un jaunajai režisorei Kordulai Rubenei.

Tā tiešām bija ar prieku sagatavota pēdējā Elgas Kores 3 cēlienu komēdija, kuŗa Denverā piedzīvoja pirmizrādi. Nav dzirdēts, ka Elgas Kores lugas izrādītu citos latviešu „pagastos". Plašajā situāciju komēdijā tvertas latviešu dzīves problēmas Amerikas gaisotnē. No lugas 8 personām 6 tēlotāji var krietni izspēlēties, trinot meles gar studentu Robertu, kas atstājis jauniņo sievu sāvas sievasmātes apgādē, lai pabeigtu studijas, un gar vieglprātīgo aktieri Lauri Lauci, kas neapprecēdams Annu Rendu, pametis viņu mātes cerībās. Abi „grēcinieki" ierodas komēdijas beigās, lai, mezgliem atraisoties, izrāde izskanētu ar laimīgām beigām.

Kolorado latviešu drāmas kopas režisors Jānis Krūmiņš šīs lugas iestudējumu patiesībā bija ielicis jaunākās rokās — nodevis Kordulai Rubenei, kuŗa programmā titulēta par drāmaturģi un režijas konsultanti. Viņa pirms 2 gadiem ieguvusi teātŗa mākslas bakalaura gradu Kolorado universitātē Bolderā un saistījusies darbā kādā amerikāņu teātrī Denverā. Jaunās režisores debija latviešu teātrī iepriecināja: no entuziastiem, kas gribēja spēlēt teātri, izveidotais saliedētais ansamblis veica savu uzdevumu tā, ka apmeklētāji izrādi noskatījās ar labpatiku, veltīdami tai atzinīgus vārdus.

Vaira Kāpostiņa tēloja Annu Rendu, kuŗai precēšanās niķi sakāpuši galvā, tādēļ tiko atbrīvoties no meitas, lai savos tīklos veiklāk saķertu būvuzņēmēju Bērtuli Bagaru (Valdi Undiku), tomēr Bagaru vairāk par precēšanos interesē vientulīgu sieviešu bankas grāmatiņas, lai savu uzdzīvē paputinātō uzņēmumu glābtu no bankrota. Laba bija abu saspēle. Amerikās labumos apskurbušās jaunietes Linces lomā Guntai Bārai bija izteiksmīgs tvēriens. Lince var tikai pavīpsnāt par veco sentimentālo relikviju — koka karoti, kuŗai nejauši nolūzis kāts, jo jauno acīs karotei nav vairs nekādas nozīmes, ja par pašas pelnīto naudu var iegādāties daudz „derīgākas" lietiņas. Valdonīgā vecmeita Amālija Egle Vallijas Bērziņas tēlojumā tiešām valdonīgi rēgulēja savas māsas Annas un māsas meitas Valentīnas attieksmes. Centīgo fotografu Viktoru Stiliju, kuŗa vienīgā nodarbošanās ar fotokameru uztvert pikantus momentus, lai vēlāk, draudēdams sūtīt tos avīzēm, izspiestu no vainīgajiem pienācīgu atpirkšanās samaksu, izveicīgi tēloja Aivars Ziediņš, kas stipri progresējis arī latviešu valodā. Ar Daci Balodi Valentīnas Kalniņas un Visvaldi Jaunarāju Roberta Kalniņa lomā uz skatuves uznākušas pilnīgi jaunas sejas. Dace Balode uz saviem jaunajiem pleciem iznesa lielu lomu, pie tam simpatiskā tēlojumā. Ilmārs Balodis kā Linards Laucis komēdijas beigās, apkampdams atrasto meitu Valentīnu, izpelnījās applausus par teicienu: „Tu esi mana īstā meita," jo šoreiz teātŗa loma saskanēja ar īstenību.

Neviena izrāde nevarētu notikt, ja savu roku nepieliktu neredzami spēki: skatuves meistars bija Arnolds Dēlants, gaismas pārzināja Bruno Bērziņš, administrātors Konstantīns Krusts. Programmā nebija minēts dekorātora vārds.

Varētu tikai vēlēties, kaut jaunā režisore Kordula Rubene pēc pirmās veiksmīgās debijas savu jaunības enerģiju un prieku par skatuves mākslu arī turpmāk veltītu latviešu teātrim, jo latviešu jaunatne grib spēlēt, un teātris, kā pierādīja kuplais apmeklētāju skaits, kāds pēdējā laikā nav redzēts citos sarīkojumos, arvien ir ugunskurs, kas vēl dedzina un silda.

Maza teātŗa lielā diena

ADOLFA ALUNĀNA BALVA SANFRANCISKO MAZAJAM TEĀTRIM, BET 200 DOL. NAUDAS BALVA DV TEĀTRIM KANADĀ

Latviešu dienas Čikagā beidzās 1. jūnijā ar sadraudzības vakaru Seratona viesnīcas karaļa Artura zālē, kuŗā ieradās ap 250 dalībnieku, to vidū gan maz jaunās un vidējās paaudzes pārstāvju. Iespējams, ka šis vakars bija visu Latviešu dienu kulminācijas punkts, mazākais teātriniekiem, kuŗi pēc sniegtajām 4 izrādēm Ziemeļamerikas latviešu 2. teātŗa dienās šai sarīkojumā saņēma savu spēju un snieguma novērtējumu.

Latviešu teātŗu apvienības Ziemeļamerikā sekretāre Maija Roziņa paziņoja, ka žūrijas komisija, kuŗā darbojās režisore M. Einberga-Valtere, Dr. R. Miesnieks un Dr. A. Straumanis, ASV un Kanadas DV dāvināto ceļojošo Adolfa Alunāna piemiņas balvu par labāko izrādi piešķīrusi Sanfrancisko Mazajam teātrim, kas režisora Laimoņa Siliņa iestudējumā sniedza M. Ziverta drāmu „Tvans". Balvu Sanfrancisko teātrim pasniedza ASV DV zemes valdes loceklis J. Utināns, bet Kanadas DV zemes valdes vārdā visu teātrinieku saimi sveica E. Ābele.

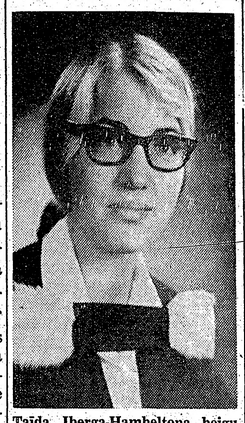

Taida Iberga-Hambeltona beigusi Toronto universitāti ar B.A. gradu modernajās valodās un literātūrā.

Dīna Iberga beigusi Toronto universitāti ar B.A. gradu psicholoģijā.

Nebija iemesla skumt arī DV teātrim Kanadā (nevis DV teātŗa kopa Kanadā, kā aplam minēts Latviešu dienu vadonī), kas Adolfa Alunāna balvu bija glabājusi 2 gadus pēc tās iegūšanas Ziemeļamerikas latviešu 1. teātŗa dienās Toronto, kuŗās godalgoja tā sniegto A. Brigaderes „Raudupietes" izrādi. Soreiz teātŗa dienās bija arī otra — Latviešu biedrību sadarbības centra 200 dol. naudas balva par tehniski labāko skatuves ietērpu, un šo balvu žūrijas komisija piešķīra DV teātŗa Kanadā sniegtajai lietuviešu autora A. Landsberģa drāmai „Pieci stabi", kuŗai lieliskas dekorācijas bija devis Valdis Vare, bet par gaismas efektiem gādāja Valdis Turķis un Dāvis Maksiņš.

DV teātrim Kanadā šai vakarā pasniedza arī otru balvu, gan neoficiālu: apgāda Tilts īpašnieks H. Skrastiņš tam nodeva paša izdotās grāmatas 1526 dol. vērtībā darbības atbalstīšanai un ceļa izdevumu segšanai. Piezīmējams,

(Nobeigums 5. lpp.)

KULTŪRAS CHRONIKA

Komponists Valdemārs Ozoliņš sakārtojis astoņas tautas dziesmas par kaŗaviriem solo balsij (soprānam) ar klavierēm (viegli pavadījumi). Pieprasīt: 3110 Skyview, Pueblo, Colo. 81003, U. S. A., iemaksājot 4 dol.

ASV latviešu jaunā pianiste Rasma Rekšāne, kas pirms dažiem gadiem pēc Sanfrancisko konservātorijas beigšanas devās uz Lononu papildināties, beigusi Anglijas karaliskās mūzikas akadēmijas klavierklasi ar mākslinieces gradu. Ar Rekšānes sekmēm apmierināta, akadēmijas vadība viņu aicinājusi palikt par mācībspēku.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Kristīgā Balss" Nr. 6/7, Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, jūnija un jūlija dubultburtnīca, redaktors R. Ekšteins, 16 lpp.

„Treji Vārti" Nr. 8, izdevums literātūrai, mākslai, zinātnei, Baltijas tautu kultūrai, jaunatnei un nākotnei; marta — aprīļa butrnīca, redaktors A. Birnbaums, 64 lpp.

PANDOŖA

ARTURS VOĪTKUS

ROMĀNS II DAĻA

(19. turpinājums)

— Ai nē, mīļā. Ja vajadzīgs tik gaŗš ievads, tad es jau tagad saku nē. Tad tur nekas labs nevar būt.

— Bruni, tu esi riebeklis. Kā tu vari manu lūgumu noraidīt, iekāms to vēl neesmu pateikusi? Tas nav godīgi.

— Bet apdomīgi un prātīgi. Ja es tevi nepazītu, varbūt iekristu. Bet es tevi pazīstu. Es zinu, kādā postā var ievest tev doti blanko solījumi. Ko tu izdomāji?

— Ka mēs adoptēsim. Un tagad nesaki nē. Padomā, kā mūsu bērns kādreiz cietīs, kad būsim spiesti atzīties, ka viņš nav gribēts!

Brunis neatbildēja. Viņš bija izņēmis no mazās porcelāna dozītes dažus koka zobu bakstāmos un tos pa vienam lauzīja pirkstos. Skatiens kavējās pie darāmā tikpat uzmanīgi, kā dienā, kad viņa smagie pirksti tuvināja urbi pacienta slimajam zobam.

— Bruni? Kāpēc tu neatbildi?

— Es? Jā . . . — Brunis uztrūkās. Viņš nosvieda salauzīto skaliņu un paņēma citu. — Piedod. Bet . . .

— Labi! Saki ārā, ka ne, tad vismaz varēsim sākt strīdēties! — Erika pasniedzās pāri galdam un uzlika delnu Bruņa rokai. — Bet ievēro, ka mani argumenti būs spēcīgāki par tavējiem.

Brunis atlaida skaliņu un savukārt apklāja Erikas roku ar savu plaukstu, kā kādreiz rotaļājoties dara bērni.

— Nebūs vajadzīgi, — viņš pasmaidīja. — Es tos visus zinu, jo pats ar šo domu esmu jau nodarbojies. Un tad, ar sevi strīdoties, esmu izcilājis visus par un pret.

— Un?

— Un viss atkarājas no tevis. Ja tu esi ar mieru, mūsu mierīgajai dzīvei jau drīz var pienākt gals.

Erika paliecās pāri galdam un Bruni strauji noskūpstīja.

— Bet meitēn! Atklātā vietā! — Brunis samulsis paskatījās pār plecu citos viesos.

— Nieki! Ko nozīmē — atklāta vieta! Mēs esam precēti. Bruni, man liekas, mēs būsim ļoti laimīgi. Ko tu gribētu — zēnu vai meiteni?

— Meiteni. Tevi otrā izdevumā. Un tu?

— Es biju domājusi par zēnu, bet tas jau vienalga. Tevi jau —

Atnāca viesmīlis un sarunu pārtrauca. Sakārtojis atnesto un apjautājies, vai viesiem vēl kādas prasības, viņš Leides atstāja vienus.

Erika nobeidza aizsākto teikumu:

— Tevi jau otrā izdevumā dabūt nevar. Tu esi vienreizējs.

Brunis bija iebāzis mutē prāvu kumosu un, kamēr to norija, nevarēja atbildēt. Beidzot viņš atguva runas spēju:

— Kas mēs par prasmīgiem komplimentu teicējiem! Es tev, tu man — sitam kā tenisa bumbiņu pāri tīklam. Vai esi domājusi, kur bērnu dabūt?

— Jā. Aizvakar nejauši klīnikas uzgaidāmā istabā sāku runāt ar jaunu čechieti. Viņa ir devītajā mēnesī un bērnu grib atdot.

— Kāpēc? Ārlaulības?

— Jā. Bet viņa ir precēta.

— Un tēvs?

— Vīra brālis. Tur gaŗš stāsts, bet galvenais — abi veseli cilvēki. Galvenais — priekš mums, — viņa piemetināja.

— Es viņus ne vienu, ne otru, ne trešo negribētu redzēt. Tu man pārnes bērnu no slimnīcas, un tas ir tas.

— No kuŗa laika tu vairies darīšanu un kārtošanu?

— No šīs reizes. Es negribu viņus redzēt, lai vēlāk nebūtu vienmēr jādomā, vai mazais atsities tēvā vai mātē.

— Bet es viņus būšu redzējusi.

— Ja arī tevi tas traucē, meklēsim citur.

Erika nolika dakšiņu uz šķīvja un nomalkoja ūdeni.

— Nē, mani tas netraucēs. Tieši otrādi, es daudzmaz varēšu nojaust, kāds mūsu bērns izskatīsies.

— Kāds?

Erika sāka smieties.

— Te mēs esam! Tātad, tev tomēr rūp zināt!

— Tikai vispārējos vilcienos.

— Vispārējos vilcienos bērns būs slaids, gaŗāks par mani, tumšiem, cirtotiem matiem — kā tev un ļoti iespējams — brūnām acīm.

— Tātad, pilnīgi iedzimis audžu vecākos!

Maltīte vidū Erika atsāka sarunu par bērnu.

— Mums tagad steigšus jāiekārto zīdaiņa istaba.

— Tu esi droša, ka tiesa bērnu mums uzticēs?

— Lai nodrošinātos, ņemsim sākumā tikai audzināt un pieprasīsim adoptēšanas tiesības vēlāk, kad bērns būs pie mums pieradis.

— Tātad, ar sīkām blēdībām. Kam tas vajadzīgs? Var taču gadīties, ka pēc gada īstā māte bērnu grib atpakaļ. Ko tad?

Erika pārdomāja.

— Tev taisnība. Īstenībā šo ideju man ieteica bērna mātes māte. Nav izslēgts, ka arī viņai bijuši savi nodomi.

Viņi norunāja jau paša sākumā iet legālo ceļu un pieprasīt bērna adoptēšanas tiesības.

Nākošās nedēļas Leidēm bija ļoti darbīgas un pilnas neparasta satraukuma. Reizē bija jādara vairākas lietas: jāiekārto istaba jaunajam ģimenes loceklim, jāiegādā zīdaiņa pūriņš un jārūpējas par adoptēšanas tiesisko daļu. Pēdējo uzņēmās pārraudzīt advokāts un apgalvoja, ka Leidēm sarežģījumu nebūs.

Beidzot kādā priekšpusdienā Bruņa kabinetā zvanīja tālrunis, un Vera sauca zobārstu:

— Daktera kungs, jūsu kundze.

Klausuli sniedzot, viņa mazliet pasmīnēja:

— Ļoti uztraukta.

— Jā? — Brunis īsi paskatījās Verā, un viņa apziņā uzzibsnīja blakus doma: no tevis man jātiek vaļā, tu kļūsti pārdroša. — Jā?

(Turpinājums sekos)

Sējēja darbs beidzies

Hamiltonas latviešu skolas ģimnazijas kursa 3. izlaiduma aktu 1. jūnijā pēc karoga ienešanas ievadīja māc. E. Pavasars ar svētbrīdi, salīdzinot latviešu skolu ar sējēju, kas var tikai sēklu sēt, tad ar cerībām gaidīt augļus. „Vai arī latviešu skola var gaidīt augļus nākotnē?" viņš jautāja. Skola absolventiem devusi iespēju mācīties latviešu valodu, latviešu kultūru, vēsturi u.c. „Šie absolventi," mācītājs uzsvēra, „auguši latviešu ģimenēs un apmeklējuši latviešu skolu, bet vai viņi ir gatavi tagad kaut ko darīt latviešu sabiedrības labā? Vai arī viņi varēs sēklu sēt nākamajai paaudzei? Tāpat kā sējējs var tikai lūgt, lai sēkla nestu augļus, arī latviešu skola var tikai cerēt, ka lielais darbs nav bijis veltīgs, bet nākotnē nesīs svētību."

Vecāku padomes pārstāvis E. Bitmanis uzrunā stāsta, ka absolventiem daudzkārt bijis jāattaisas no priekiem, lai tagad varētu saņemt gatavības apliecības. Vecāku padomes vārdā viņš novēlēja absolventiem cītību un izturību arī nākotnē izglītības iegūšanā.

Pārskatu par ģimnazijas kursa darbību sniedza skolas pārzine E. Gulbe. Ģimnazijas 4. klasē mācījušies 25 audzēkņi. Grūtības bijušas lielas, bet tās pārvarētas. Ģimnazijas audzēkņi palīdzējuši Latvijas valstssvētku un Draudzīgā aicinājuma rīkošanā, kā arī izkārtojuši Toronto ģimnazijas drāmatiskā pulciņa izrādi „Atbalsis". Uzrunas noslēgumā E. Gulbe pateicās vecākiem, skolotājiem, organizācijām un visiem skolas atbalstītājiem, atzīstot, ka darbs labi veikts.

LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks uzsvēra, ka pamatskolā ir par maz laika, lai iemācītos labi runāt latviski un pietiekami pārzināt latviešu vēsturi, literatūru u.c. priekšmetus, tādēļ nepieciešams turpināt izglītību ģimnazijā. Arī laba sēkla, kas sēta pamatskolā, var sausā vasarā nokalst, ja saknes nav dziļas un ja to neaplaista. Tā ir arī ar latviešu skolu: ja neturpina vairot savas zināšanas, tad viss iegūtais ir veltīgs. Absolventēm J. Mežaks atstāja ceļa vārdus: „Dzīvē cilvēku vērtē pēc tā, cik daudz tie strādā un dara citu labā." It sevišķi šai gadā, Latvijas dibināšanas 50. gadskārtā un jaunatnes gadā, jauniešiem jācenšas cieši sadarboties ar vecāko paaudzi, lai Latvijas saule, kas pirms 50 gadiem uzlēca, bet kuru šodien aizklāj tumši mākoņi, vēlreiz lēktu un spožā spīdētu. To soloties, akta dalībnieki vienojās Latvijas himnā. J. Mežaks arī sveicināja no rakstnieces Birutas Senkēvičas, kā arī no TL TA ģimnazijas direktrises V. Slaviešas, kuŗa izteikusi vēlēšanos Toronto un Hamiltonas ģimnazijām ciešāk sadarboties.

Gatavības apliecības absolventēm Aldai Kurmītei, Ritai Miniatei un Līgai Rozei pasniedza J. Mežaks, bet skolas pārzine E. Gulbe grāmatu veltes no skolas puses. Gadskārtējo rakstnieces B. Senkēvičas naudas balvu par izcilām zināšanām latviešu valodā un tās lietošanu ikdienā saņēma Līga Roze. J. Mežaks viņai arī nodeva īpašu vēstuli no B. Senkēvičas. Latviešu Kristus draudzes balvas absolventēm pasniedza māc. E. Pavasars. Līga Roze saņēma DV nodaļas balvu par teicamām sekmēm, kuŗu pasniedza A. Amoliņš, H. Tērauds nodeva Aldai Kurmītei grāmatu no Hamiltonas latviešu biedrības, bet tās dāmu komitejas balvu L. Vilka pasniedza Ritai Miniatei. Žurnāla „Jaunā Gaita" sešus numurus visām absolventēm pasniedza tā redakcijas pārstāvis un skolas skolotājs M. Zandbergs.

Klases audzinātājs M. Reinbergs, atvadoties no absolventēm, norādīja, ka latviešu sabiedrībā un ģimenē ir plaisa, kuŗa veŗas arvien plašāka un dziļāka, jo katŗa paaudze runā savu valodu un augusi savā kultūrā ar atšķirīgiem uzskatiem. Latviešu skolā jaunieši mācās saprast savus vecākus un skolotājus, arī visu latviešu sabiedrību — tās mērķus, sapņus un stāju. Absolvenšu pienākums ir būt latvietēm, bet modernām latvietēm t.i. jādzīvo un jādomā tā, kā latvieši to būtu darījuši savā brīvajā zemē šodien, nevis tā, kā darīja pirms 30 gadiem vai dara pašreiz okupētajā Latvijā. Modernie latvieši nevar būt vienpusīgi: viņiem jāciena zeme, kuŗā pašreiz dzīvo, bet nedrīkst aizmirst arī savu tēviju. Darba rīkus absolventēm devusi latviešu skola, tagad tos jāizlieto savas dzīves un uzskatu izveidošanai. Uzrunu pabeidzot, M. Reinbergs pasniedza absolventēm grāmatu veltes izlasīšanai, nevis plauktā nolikšanai.

Absolventu vārdā runāja Līga Roze, apliecinot, ka viņu mērķis ir sasniegts. Citējot latviešu sakāmvārdu „Dots devējam atdodas", viņa atzina, ka prieku par paveikto darbu jūt ne tikai pašas, bet arī viņu vecāki un audzinātāji. Atvadoties no skolas, L. Roze pasniedza skolas pārzinei Elzai Gulbei grāmatu. Absolventes ar ziediem pateicās arī skolotājām Lūcijai Caukai, Alīdei Januškai, Maijai Zemītei, Zentai Polai, Elzai Luidmanei un Emīlijai Fogelei, kā arī klases audzinātājam M. Reinbergam, māc. E. Pavasaram, LNAK izglītības nozares vadītājam J. Mežakam un skolotājam E. Lūķim. L. Cauka, kuŗa bija absolvenšu klases audzinātāja pirmajos 3 ģimnazijas gados, savukārt katrai pasniedza ziedus.

Pēc skolas himnas „Nevis slinkojot un pūstot" nodziedāšanas un karoga iznešanas vecāku padomes pārstāvis E. Bitmanis nolasīja saņemtos apsveikumus no vietējās ev.-lut. Kristus draudzes, DV nodaļas, Latviešu biedrības, Ventas (10.) gaidu vienības un latviešu mednieku un makšķernieku kluba.

Pēc īsa pārtraukuma ģimnazijas 2. un 3. klases audzēkņi nodeklamēja L. Breikša „Dziesmu Daugava", tad ģimnazijas 1. klases audzēkņi uzveda Kārļa Skalbes „Pasaku par vērdiņu", kuŗu bija dramatizējusi un iestudējusi skolotāja E. Fogele, bet skatuves ietērpu devusi Astrīda Robežgruntniece.

Akta nobeigumā bija sveiciens vakara absolventēm, audzinātājiem un viesiem, kā arī rotaļas.

BŠK

HAMILTONAS LATVIEŠU SKOLAS ĢIMNAZIJAS KURSA 3. IZLAIDUMS
Priekšā no kreisās: absolvente Alda Kurmīte, LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, skolas pārzine E. Gulbe, klases audzinātājs M. Reinbergs, skolotāja L. Cauka, absolventes Rita Miniate un Līga Roze; aizmugurē skolotāji A. Januška, E. Lukis, E. Fogele, māc. E. Pavasars, M. Zemīte, Z. Pola un E. Luidmane. Foto: U. Ziemelis

Vai labklājības kūka?

BALTIEŠU ETNOGRAFISKIE PRIEKŠNESUMI PIE TORONTO PILSĒTAS VALDES NAMA

Atstājot Toronto pilsētas valdes nama plašo laukumu un vērodami moderno celtni pēc Baltiešu nedēļas ietvaros 12. jūnijā notikušajiem etnogrāfiskajiem priekšnesumiem, atminā neviļus atplaiksnīja mūsu dzejnieka un pasaku meistara Kārļa Skalbes rakstītie vārdi: „Tā izskatās kā labklājības kūka." Šos pasakā „Kā es braucu Ziemeļmeitas lūkoties" rakstītos vārdus bieži pieminēja, ejot vai braucot garām Zviedrijas galvaspilsētas Stokholmas pilsētas valdes ēkai, kuŗas torņi vējā un saulē vizuļoja zeltaina figūra. Šoreiz atgādinājumu par labklājības kūku neizraisīja ne greznā Toronto pilsētas valdes celtne, ne arī vējainais un satumsušais vakars, bet jautājums: kur palika skatītāju simti (par tūkstošiem neiedrošinos domāt) no mūsu pašu vidus, bet galvenokārt vietējās sabiedrības, kuŗai priekšnesumi visvairāk bija domāti? Vai tie visi, mūsu nozīmīgāko organizāciju vadītājus ieskaitot, bija iekodušies labklājības, vienaldzības vai vienkārši nevērības kūkā?

Skatītāju vidū nejaušo garāmgājēju, kuŗi bieži līdzīgos gadījumos ar ziņkāri pievienojas notiekošā vērotājiem, šoreiz bija pavisam maz, jo laika apstākļi nebija sevišķi piemēroti vakara pastaigai. Ap 300 skatītāju tomēr bija sapulcējušies ap šim gadījumam īpaši izveidoto estrādi. To vidū bija arī no Montrealas iebraukušais Latvijas konsuls V. Tomsons, Baltijas tautu federācijas Kanadā pr-dis T. Kronbergs, Baltijas sieviešu padomes Kanadā pr-de L. Krasta un vairāki citi baltiešu sabiedriskie darbinieki.

Tieši no pilsētas valdes sēdes sarīkojuma vietā izsteidzās kontroliere M. Kampbela, lai teiktu atklāšanas vārdus. Tie bija sirsnīgi un draudzīgi, pilni izpratnes, jo enerģiskā pilsētas valdes darbiniece reti palaidusi garām izdevību ierasties kādā lielākā latviešu vai vispār baltiešu sarīkojumā. Atklāšanas uzrunā cildinot baltiešus, bet jo sevišķi pieminot latviešus, M. Kampbela izteicās, ka arī viņa var lepoties ar latvisku tautas tērpu; ar latviešiem viņa iepazinusies jau sen, kad pašas dēls skolas gaitās sadraudzējies ar latviešu klases un skolas biedriem. Še piezīmējams, ka M. Kampbela pērnā gada Daugavas vanadžu rosmes dienās iegādājās tautisku lelli un daiļamatniecības stendā izvēlējās vairākas latviskās rotas lietas, interesējoties par to nozīmi un valkāšanu. Tādēļ jo sirsnīgāk skanēja viņas nobeiguma vārdi: „Lai Dievs jums palīdz!"

Etnografiskos priekšnesumus, kuŗi ietilpa baltiešu nedēļas sarīkojumu virknē, ievadīja Toronto latviešu koklētāju ansamblis Ilzes Šmites vadībā, piedaloties Ilzei Plaudei, Sarmītei Butānei, Anitai Grantiņai, Ritai Āpšei un Ansim Semenovam. Ansamblis atskaņoja „Sīko danci" un Br. Skultes danci Nr. 1, bet pavadījumu deva TLB tautas deju kopas Diždancis dejotajai „Saules dejai". Diždancis vēl nodejoja „Sudmaliņas", Jautriņa" un „Māsiņas lepno danci" četru pāŗu sastāvā Z. Miezīša vadībā ar A. Semenova kā akordeona pavadītāju.

Lietuviešu skautu un gaidu koklētāju un stabulētāju orķestris St. Kairisa vadībā atskaņoja vairākas lietuviešu tautas dziesmas, tautas dejas sniedza pie pazistamā lietuviešu koŗa Varpas pastāvošā tautas deju grupa V. Karasičus vadībā. Dejas ievadīja s jaunavas, bet otrā daļa pievienojās arī jaunekļi pāŗu dejās.

Fatikami bija noskatīties, kaut šis priekšnesums gluži neiederējās etnografiskajā programmā, igaunu Kaleva populārajās ritmoplastikas vingrotājās Evelīnes Kopas vadībā. Šoreiz uzstājās viņu gados jaunākā grupa, tomēr arī šo 16 meitenu sniegums bija teicams. Priekšnesuma nobeigumā 6 meitenes vēl apliecināja skaistu ķermeņa vingrumu vingrojumā ar stīpām.

Sarīkojumu veiksmīgi vadīja lietuviete Irene Maikldžona, bet programmas nobeigumā, kad viņa pateicās priekšnesumu dalībniekiem un skatītājiem, aicinot visus nodziedāt Kanadas himnu „O Canada" apkārt valdīja neveikls klusums, ja neievēro igauņu vingrotājas Annas Kunas klavieŗu pavadījumu neesošiem dziedātājiem...

Liekas, arī še vietā teiciens par labklājības kūku. Mēs tik ļoti vēlamies, lai vietējā sabiedrība seko mūsu dzīves notikumiem, izprot mūsu vēsturi un sarīkojumos lūgtie viesi noklausās viņiem nesaprotamā valodā teiktās jūsmīgi gaŗās runas un programmu, bet publiskā vietā mēs apmierināmies ar skolnieces nospēlētu „O Canada". Zobens dažkārt ir abpusēji griezīgs un labklājības kūka vienādi garšīga.

Atceļā šķērsojot Queen ielu, pie pilsētas valdes nama laukuma ielas pretējā pusē varēja redzēt karogmastos vakara vējā plivojam trīs Baltijas valstu nacionālos karogus. Kaut priekšnesumos izpalika skatītāju tūkstoši, šos karogus vismaz Baltiešu nedēļā līdz 15. jūnijam būs ievērojuši vairāki tūkstoši. Arī tā ir zīme, ka mēs vēl dzīvojam un ceram.

R. N.

Būs Baltiešu dienas Montrealas izstādē

Pagājušajā gadā Montrealā notikušā pasaules izstāde ar nosaukumu „Cilvēks un viņa pasaule" šogad atjaunota, gan šaurākos apmēros, un līdz šim to apmeklējuši jau ap 2 milj. cilvēku. Atjaunotās izstādes pārziņāšanu no pērnās pasaules izstādes rīcības komitejas pārņēmusi Montrealas pilsēta, paredzot to izvērst par gadskārtēju pasākumu, līdzīgu Kanadas nacionālajai izstādei Toronto. Kaut šogad izstāde ievērojami sašaurinājusies, tajā tomēr piedalās 44 valstis, kā arī iekārtoti dažādi Kanadas dzīves paviljoni.

Izstādes vadība arī šogad paredzējusi dažādas īpašas dienas etniskajiem un nacionālajiem uzvedumiem, aicinot piedalīties lielākās sabiedriskās un kultūrālās organizācijas. Šādu aicinājumu saņēmis arī Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, kas, sazinoties ar centrālajām organizācijām, guvis to atbalstu ar ieteikumu piedalīšanos kārtot baltiešiem kopīgi. Šādam izkārtojumam principiālu piekrišanu devusi arī Baltijas tautu federācija Kanadā, tomēr tehniskie darbi un tiešais izkārtojums būtu veicams Montrealas baltiešu organizācijām.

Kā nule izteicās konsuls V. Tomsons, izstādes jautājums jau pārrunāts baltiešu 14. jūnija sēru sarīkojuma rīcības komitejā Montrealā, kur panākta vienošanās Baltiešu dienu izstādē rīkot 7. septembrī. Piedalīšanās iecerēta ar etnogrāfiski un kultūrāli vērtīgiem uzvedumiem, kā arī plašāku koncertu. Pēc aizvadītā 14. jūnija sarīkojuma Baltiešu dienas organizēšanai izraudzīs īpašu rīcības komiteju. Uzvedumiem izstādes vadība šogad piedāvājusi lielāko brīvdabas amfiteātri Place of Nations, kuŗu pagājušajā gadā baltiešu priekšnesumiem liedza.

R. N.

KARTES RĀDA MONTREALAS ETNISKĀS GRUPAS

Canadian Scene ziņo, ka Makgila universitātes ģeogrāfijas nodaļa izstrādājusi 60 karšu, kuŗās ar daudzkrāsainiem punktiem uzrādītas Montrealas etniskās, reliģiskās, valodu un ienākumu grupas. Šīs atzīmes izdarītas ar dažāda lieluma un krāsu apļiem atšķirīgās krāsu tonējuma pakāpēs. Darbu veikusi kāda pētnieku grupa pēc īpaša līguma ar divvalodu un divkultūru komisiju, kuŗa vēlējās noskaidrot „divvalodu" Montrealas iedzīvotāju raksturīgākās īpatības. Šī ir pirmā reize, kad kāda Kanadas komisija šādai vajadzībai izmanto ģeografu pakalpojumus.

Kartes var apskatīt un papētīt Fizisko zinātņu centra karšu telpā (346). Tās sniedz bagātīgu informāciju. Tā kā šīs kartes visai grūti reproducējamas, tas nav arī darīts, tādēļ plašākai sabiedrībai nav ērti pieejamas.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

KOLLEKCIONĀRS
MEKLĒ
Latvijas ordeņus
un goda zīmes.
Zvanīt Toronto—CH4-3244

Lietuviešu tautu meitas pie sava stenda baltiešu daiļamatnieku izstādē Latviešu namā Toronto, kuŗa notika Baltiešu nedēļas ietvaros. Foto: J. Līgers

Sv. Andreja latviešu ev.-lut. draudzes padome sasauc šāgada 26. jūnijā plkst. 8 vak. baznīcas sarīkojumu zālē draudzes locekļu ārkārtējo sapulci.

Darba kārta:

1. Sapulces vadības vēlēšanas, 2. Zemesgabala — 4 akru pirkšana Sidrabenes paplašināšanai, 3. Dažādi jautājumi.

Draudzes padome

TORONTO ZIŅAS

TORONTO

● Anša Tipāna un Vijas Vētras dzejas un deju uzvedumu „Veltījums Latvijai" 8. un 9. jūnijā izrādēs Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē kopā noskatījās ap 450 apmeklētāju, kuŗu skaits šķiet, būtu bijis krietni kuplāks, ja uz ezeriem un vasarnīcām nebūtu vilinājis skaistais un visai karstais laiks. Kas meklēja veldzi, tie to arī atrada, bet citādi daudz zaudēja, ieguvējiem esot tiem, kas izšķīrās apmeklēt abu mākslinieku Latvijas dibināšanas 50. gadskārtai veltīto uzvedumu. Tas bija patiešām ne vien noskatīšanās un noklausīšanās vērts, bet, liekas, vienam otram atgādināja dažu labu piemirstu pienākumu un, dzimteni atstājot, dotu solījumu.

● Veras Keišas baletstudijas audzēkņu vakars notiks 27. jūnijā plkst. 7.30 vakarā Bickford High School auditorijā (777 Bloor St. W., pie Christie pazemja stacijas). Sarīkojumā, kuŗā piedalīsies 75 studijas audzēkņi, paredzēti 2 baleta vienčelieni un 28 citi programmas numuri. Ieejas karţes pie kases nebūs dabūjamas, tādēļ interesentiem tās iepriekš pasūtināmas studijā, zvanot tālr. 755-6621.

● Ernas Ošiņas—Bērziņas baleta skolas audzēkņu vakars bija pulcinājis ap 200 apmeklētāju un atzīstams par labi izdevušos. 30 solo un grupu dejās studijas audzēkņi rādīja dažādas gatavības pakāpes. No latviešu meitenēm programmas izpildījumā piedalījās Zane Ezera, Anita Birzniece, Astride Turķe un Liliāna Vasarāja. Vecākās audzēkņes priekšnesumu daļas nobeigumā iepriecināja ar baletu vienā skatā „Rozes gars" E. Ošiņas—Bērziņas choreografijā. Kostīmus pēc skolas vadītājas metiem bija darinājusi Catherwood firma, bet skatuves ietērpu mākslinieks K. Bērziņš. Visām dejām mūzikālo pavadījumu sniedza studijas pianiste Irene Aironheda. Skatuves meistars bija A. Jaunzems, bet apgaismotājs J. Purēns. Skatītāju atsaucība izpaudās ziedu veltēs kā skolas vadītājai, tā arī programmas izpildītājām.

● Lieltoronto kanadiešu Sītona novada mazskauti 8. jūnija izbraukumā uz Niagaru apskatīja skaisto un vareno ūdenskritumu, Kvīnstonas spēkstaciju, ģen. Broka nāvesvietu Kvīnstonā un vēsturisko Fort - Džordžu. Izbraukumā piedalījās 110 mazskautu un vadītāju, to vidū arī 7 latviešu Tērvetes skautu vienības dalībnieki. Ekskursiju bija noorganizējis un vadīja Sītona novada priekšnieka vietnieks Edm. Ozols.

● Māc. A. Čops Sv. Andreja draudzē kristīja Uldi Vitālu, Miervalža un Valdas dēliņu. — Sidrabenes bērnu vasaras nometnē līd z šim jau pieteikti 120 bērni. Nometnes vadība lūdz vecākus, kas vēl vēlētos bērnus nodot nometnē, nekavēties ar to pieteikšanu Gaidai Rāviņai — 9 Castle Green Cresc., Weston, Ont., tālr. 249-9585.

● Saulainē Jāņu svinības notika 22. jūnijā. Gadskārtējo sarīkojumu šogad ievadīs ar brīvdabas izrādi, uzvedot Annas Brigaderes jautro spēli „Lielais loms" V. Pukata režijā. Pēc izrādes līgošana ar draudzes koŗa piedalīšanos diriģenta J. Baruša vadībā, kā arī loterija, kuŗas atlikums paredzēts Saulaines tālākai izkopšanai un izdailošanai.

● Grafiķis Ilgvars Šteins dāvinājis trīs gleznas Sv. Andreja draudzes lauku īpašuma Sidrabenes vasaras nometnes ēku izdailošanai.

● No pienākumiem TLB valdē atlūgušies priekšsēža vietniece M. Matīsa un biedrzinis V. Sabanskis. Viņu vietā valdē darbosies gada sapulcē ievēlētie kandidāti M. Grebže un A. Siksna.

● Latviešu kreditsabiedrības daļēji pārvēlētā valde pēc gada sapulces, kuŗā vairs nekandidēja līdzšinējais pr-dis A. Rāviņš, pirmajā sēdē 3. jūnijā par valdes priekšsēdi izraudzīja advokātu A. Kānbergu. Pārējie valdes locekļi paliek līdzšinējos amatos — priekšsēža vietnieks K. Boriss, sekretārs I. Jente, kasieris A. Svenne, kasieŗa palīgs E. Mundeciems, locekļi A. Putniņš un I. Zamlovskis. Pārrunājot turpmāko darbību, atzina, ka sakarā ar gada sapulces ieteikumu valdei lielāka vērība veltījama kreditsabiedrības popularizēšanai un vispārējam informācijas darbam, kā arī biedru skaita pavairošanai. Tuvākas vadlīnijas šiem uzdevumiem izstrādās A. Svenne un I. Zamlovskis. Kreditsabiedrības birojs vasaras perodā, sākot ar 15. jūniju, sestdienās būs slēgts.

KANADAS ZIŅAS

KIČENERA

● Tradicionālajās DV Kičeneras—Voterlū un DV Londonas nodaļas šaušanas sacīkstēs 1. jūnijā individuālajā sacensībā, šaujot 3 stāvokļos 50 j distancē, uzvarēja O. Zers (Londona), ar 137 punktiem, 2. P. Skrastiņš (Kičenera) ar 136 un 3. A. Radziņš (Londona) ar 134 punktiem. Komandu sacensībā abas vienības panāca vienādu 393 punktu ieguvumu, bet uzvara piekrita londoniešiem (O. Zers, A. Radziņš un V. Miķelsons), kuŗiem bija vairāk centra trāpījumu. Ārpus konkurences notikušā sacensībā uzvarēja A. Preiss (Kičenera) ar 136 punktiem pirms londoniešiem A. Radziņa (135) un V. Miķelsona (133). Jaunatnes klasē vecumā no 10 — 14 gadiem vienīgais dalībnieks R. Taube sašāva 61 punktu, bet vecākajā grupā (15. — 19 gadu) uzvarēja H. Preiss (Kičenera) ar 91 punktu, atstājot nākošajās vietās londoniešus J. Dambenieku ar 89 un A. Dambenieku ar 86 punktiem. Sacīkstes vadīja A. Preiss ar tiesnešiem J. Zommeru un A. Melderi.

O. K.

LONDONA

● Vietējā latviešu skolā 1. jūnijā bija mācību gada nobeiguma un izlaiduma akts, kuŗu ievadīja ar svētbrīdi, sekoja skolas pārzines L. Liepas uzruna un liecību izsniegšana skolu beigušiem audzēkņiem — Valdai Bitei, Guntim Brikmanim, Irisai Gūtmanei, Ritai Jurjānei, Gvido Mičulim un Valdim Niedram. Katrs absolvents saņēma visu Londonas latviešu organizāciju kopīgo velti — prof. E. Dunsdorfa grāmatu „Saktu stāsti", brāļu Kaudzīšu „Mērnieku laiki" vai Margrietas Kovaļevskas „Astonpadsmit". Bez tam V. Bite, I. Gūtmane un G. Mičulis saņēma īpašas balvas. Arī vairāki pārējie skolēni saņēma veltes par labām sekmēm, kārtīgu skolas apmeklēšanu un citiem nopelniem. I. Gūtmane absolventu vārdā pateicās skolas uzturētājai Londonas latviešu kopai, citām latviešu organizācijām, skolotājām un visiem skolas labvēļiem. Absolventus apsveica un turpināt latvisko izglītību novēlēja prof. A. Dreimanis Londonas latviešu vārdā, T. Zandersons DV Londonas nodaļas uzdevumā, V. Mičulis no Londonas katoļu draudzes un E. Ūdris. Pēc tam skolēni uzveda lugu „Pazudusi latviešu grāmata" ar dzīvu tēlojumu un pārdzīvojumu. Sarīkojums beidzās ar skolēnu māmuļu cienastu akta dalībniekiem.

Ps.

Toronto latviešu
kreditsabiedrība
Latvian (Toronto) Credit Union
Limited
491 College St., Toronto 4, Ont.
Telef. 924-2775
maksā
5% par noguldījumiem
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, pieņem maksājumus par telefonu, elektrību, gāzes un ūdens lēsēm, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.
REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 vai $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vak.

A. V. KĀNBERGS, B.A., LL.B.,
akvokāts un notārs
vēlas paziņot, ka sākot ar š. g. 17. jūniju
turpinās savu praksi kopā ar
adv. Kenneth A. GARIEPY, Q. C.,
5859 Yonge Street, Willowdale, Ontario
Tālr. 225-8806 (mājās — 449-3216)

Eiropas dziesmu svēt

programma

Kā mūsu laikrakstā jau vairākkārt ziņots, Eir
2. dziesmu svētki notiks laikā no 1. — 4. augustam H
tumvācijā, un izvērtīsies par plašu latviešu nacionā
festivālu. Tā kā uz Eiropu dosies arī prāvs skaits
un ASV, lai piedalītos lielajos svētkos un tiktos ar
tiem radiem, draugiem un paziņām, sniedzam svēt
mitejas pārstāvja ASV un Kanadā mag iur. J. Klu
ju par plašā sarīkojuma programmu un citu infor
noderīga tautiešiem, kas nolēmuši Eiropas latviešu
kus apmeklēt.

Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkus Hanoverā ievadīs ceturtdienā, 1. augustā, ar luterāņu dievkalpojumu Tirgus baznīcā (Marktkirche am Markt), kuŗā svētrunu teiks arhibīskaps A. Lūsis. Baznīca atrodas 10 min. gājienā no galvenās stacijas. Tai pašā laikā katoļu dievkalpojums notiks Sv Elizabetes baznīcā (Gelertstrasse 42, sasniedzama no galvenās stacijas ar 3. un 6. līnijas tramvaju, braucot līdz pieturai Neues Haus). Šai dievkalpojumā gaida ierodamies bīskapu J. Rancānu. — Tās pašas dienas vakarā plkst. 8 notiks vokālo jaundarbu koncerts Pilsētas halles Kupola zālē (Stadthalle, Corvinusplatz).

Piektdienā, 2. augustā, plkst. 10 rītā Pilsētas halles lielajā kupola zālē notiks svētku oficiālā atklāšana, piedalošies apvienotajam korim Ieeja brīva Paredzams, ka uzrunu teiks Rietumvācijas bundestāga prezidents Dr. E. Gerstenmeiers, kas uzņēmies svētku protektora pienākumus. Piezīmējams, ka Dr. Gerstenmeiers ir arī Baltiešu sabiedrības Vācijā goda priekšsēdis. — Plkst. 4 pēcp. Theater am Aegi zālē (Aegidienplatz) izrādīs Mārtiņa Ziverta lugu „Riga dimd". Izrādes vieta no galvenās stacijas sasniedzama, ejot kājām, 10 minūtes, vai arī braucot ar 8 vai 16. līnijas tramvaju līdz pieturai Aegidienplatz. — Plkst. 4 pēcpusdienā Pilsētas halles Bēthovena zālē notiks kokļu ansambļa koncerts, bet plkst. 8 vakarā Pilsētas halles Kupola zālē — instrumentālo jaundarbu koncerts.

Sestdienā, 3. augustā, plkst. 10 rītā teātŗa izrādes atkārtojums (jau minētajā vietā; plkst. 2 pēcpusdienā — kokļētāju koncerts Pilsētas halles Bēthovena zālē; plkst. 4 pēcpusdienā — bērnu sarīkojums Pilsētas halles Kupola zālē, bet plkst. 8 vakarā — kopkoŗa koncerts Pilsētas halles lielajā Kupola zālē,

Svētdienā, 4. augustā, plkst. 10 rītā Pilsētas halles Kupola zālē notiks rakstnieku rīts; plkst. 3.30 pēcpusdienā Pilsētas sporta hallē (Sportshalle am Niedersachsenstadion, no galvenās stacijas sasniedzama ar 7. līnijas tramvaju, braucot līdz pieturai Petristrasse) — tautas deju uzvedums, bet plkst. 8 vakarā Pilsētas hallē — svētku noslēguma balle. Tajā ieejas maksa būs 5 DM, bet biļetes pārdos tikai svētku laikā. Iepriekšpārdošanā tās nav dabūjamas.

Iespējamu pārpratumu novēršanai uzsveŗams, ka abi jaundarbu koncerti, bērnu sarīkojums un rakstnieku rīts notiks Pilsētas halles mazajā Kupola zālē, kuŗā ir 1600 sēdvietu, bet svētku atklāšana un kopkoŗa koncerts lielajā Kupola zālē ar 3660 vietām. Halle no galvenās stacijas sasniedzama, braucot ar 6. līnijas tramvaju līdz pieturai Stadthalle. No Pilsētas halles pārējo sarīkojumu vietas savukārt sasniedzamas, braucot ar šādām tramvaju linijām: Theater am Aegi — Nr. 5 līdz Clausewitzstrasse un Boecklerallee krustojumam; Tirgus baznīca — Nr. 5; sporta halle — Nr. 14; Sv. Elizabetes baznīca — Nr. 6 līdz pieturai Neues Haus.

Attieksmē uz atsevišķo sarīkojumu vietām jāpaskaidro, ka Hanoveras pilsētas centrs nav liels, tādēļ visas vietas kārtīs garāmgājējs var pateikt vai parādīt. Iebraucēju informēšanai būs iekārtots īpašs informācijas birojs Vācu tūrisma biroja telpās pie galvenās stacijas (Verkehrsbuero Hannover, Ernst—August—Platz 3, tālr. 21033). Otrs informācijas birojs būs iekārtots Pilsētas hallē. Dziesmu svētku rīcības komitejas „galvenā mītne" būs komitejas priekšsēža Dr. J. Brača darba birojs — Bonifatiusplatz 16, 2 Hannover, West - Germany; tālr. 689663.

Dziesmu svētku laikā notiks arī dažādas izstādes, veltītas Latvijas dibināšanas 50 gadiem, tēlotājmākslai, daiļamatniecībai, grāmatniecībai, numizmatikai un filatelijai, Latviešu nacionālā fonda darbam Zviedrijā, jaunatvagonos pa visām Eiropas valnes centieniem u. c.

Iegādājoties ie
siem svētku sarīk
mot teātŗa izrāde
sambļa koncerta
vienādās vai dažā
pās pēc pašu izvē
10% atlaide. Jaun
gadiem un kaŗa
priekšpārdošanā

Dziesmu svētku
tejas pārstāvji A
ir J. Klucis (127
Newton Highland
U. S. A.; tālr. (61
ejas karšu iegādē
prasāma pasūtīna
viesnīcas rezervēš
dējā pēc izpildīš
Amt fuer Verk
3 Hannover, Frid
veshaus, West -
valūtā cenas vies
gultas istabu die
no 12 — 30 DM
ASV dol.). Valū
ir: 1 DM (vāc
0,2185 ASV dol
0,2535 ASV dol.
nadas dolars sa
ASV dol. (pērko
(pārdodot). Pro
kursā var būt p
svārstības. Iecija
sūtīnājumu lapās
dolaros, tādēļ K
jiem interesenti
sūtāma ASV do
Money Order, p
tautisko pasta
ASV dzīvojošajie
pieprasījumam j
adresēta un ap
sne. Iecijas karš
lapas derīgas līd

Jaunieši, kuŗi
kopmītnēs, alc
rīcības komitejā
uzdodot vārdu;
cumu, reizē ie
pārnakšņošanai
svētku laikā. K
dzētas divās sko
tuvumā, gulēšana
cēm vai karavī
gultas veļu jāgā

Ceļotāji uz E
Kanadas pirms
iegādāties t. s.
(Europarail) b
neierobežotām
stim šaipus dz
mot Angliju. T
ju sniedz ceļoju
biļetes cena ir
ASV dol., viena
dol., diviem mē
un trim mēneš

Svētku viesi
birojā saņemt
istabas adresi.
ma visa pārēja

Baltiešu nedē
namā Toronto
grācijas minis
tijas sieviešu
lietuvieša D.

O ZIŅAS

vēsturisko Fort - Džordžu. Izbraukumā piedalījās 110 mazskautu un vadītāju, to vidū arī 7 latviešu Tērvetes skautu vienības dalībnieki. Ekskursiju bija noorganizējis un vadīja Sītona novada priekšnieka vietnieks Edm. Ozols.

● Māc. Ā. Čops Sv. Andreja draudzē kristījis Uldi Vitālu, Miervalža un Valdas dēliņu. — Sidrabenes bērnu vasaras nometnē līdz šim jau pieteikti 120 bērni. Nometnes vadība lūdz vecākus, kas vēl vēlētos bērnus nodot nometnē, nekavēties ar to pieteikšanu Gaidai Rāviņai — 9 Castle Green Cresc., Weston, Ont., tālr. 249-9585.

● Saulainē Jāņu svinības notiks 22. jūnijā. Gadskārtējo sarīkojumu šogad ievadīs ar brīvdabas izrādi, uzvedot Annas Brigaderes jautro spēli „Lielais loms" V. Pukata režijā. Pēc izrādes līgošana ar draudzes koŗa piedalīšanos diriģenta J. Baruša vadībā, kā arī loterija, kuŗas atlikums paredzēts Saulaines tālākai izkopšanai un izdaiļošanai.

● Grafiķis Ilgvars Šteins dāvinājis trīs gleznas Sv. Andreja draudzes lauku īpašuma Sidrabenes vasaras nometnes ēku izdaiļošanai.

● No pienākumiem TLB valdē atlūgušies priekšsēža vietniece M. Matīsa un biedrzinis V. Sabanskis. Viņu vietā valdē darbosies gada sapulcē ievēlētie kandidāti M. Grebže un A. Siksna.

● Latviešu kreditsabiedrības daļēji pārvēlētā valde pēc gada sapulces, kuŗā vairs nekandidēja līdzšinējais pr-dis A. Rāviņš, pirmajā sēdē 3. jūnijā par valdes priekšsēdi izraudzīja advokātu A. Kānbergu. Pārējie valdes locekļi paliek līdzšinējos amatos — priekšsēža vietnieks K. Boriss, sekretārs I. Jente, kasieris A. Svenne, kasieŗa palīgs E. Mundeciems, loceklis A. Putniņš un I. Zamlovskis. Pārrunājot turpmāko darbību, atzina, ka sakarā ar gada sapulces ieteikumu valdei lielāka vērība veltījama kreditsabiedrības popularizēšanai un vispārējam informācijas darbam, kā arī biedru skaita pavairošanai. Tuvākas vadlīnijas šiem uzdevumiem izstrādās A. Svenne un I. Zamlovskis. Kreditsabiedrības birojs vasaras periodā, sākot ar 15. jūniju, sestdienās būs slēgts.

S ZIŅAS

ne un G. Mičulis saņēma īpašas balvas. Arī vairāki pārējie skolēni saņēma veltes par labām sekmēm, kārtīgu skolas apmeklēšanu un citiem nopelniem. I. Gūtmane absolventu vārdā pateicās skolas uzturētājai Londonas latviešu kopai, citām latviešu organizācijām, skolotājām un visiem skolas labvēļiem. Absolventus apsveica un turpināt latvisko izglītību novēlēja prof. A. Dreimanis Londonas latviešu vārdā, T. Zandersons DV Londonas nodaļas uzdevumā, V. Mičulis no Londonas katoļu draudzes un E. Ūdris. Pēc tam skolēni uzveda lugu „Pazudusi latviešu grāmata" ar dzīvu tēlojumu un pārdzīvojumu. Sarīkojums beidzās ar skolēnu māmuļu cienastu akta dalībniekiem.

Ps.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited

491 College St., Toronto 4, Ont.

Telef. 924-2775

m a k s ā

5% par noguldījumiem

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, pieņem maksājumus par telefonu, elektrības, gāzes un ūdens lēsēm, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 vai $5000.00.

Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vak.

B.A., LL.B.,

akvokāts un notārs

ot ar š. g. 17. jūniju

prakst kopā ar

GARIEPY, Q. C.,

Willowdale, Ontario

(mājās — 449-3216)

Eiropas dziesmu svētku programma

Kā mūsu laikrakstā jau vairākkārt ziņots, Eiropas latviešu 2. dziesmu svētki notiks laikā no 1. — 4. augustam Hanoverā, Rietumvācijā, un izvērtīsies par plašu latviešu nacionālās kultūras festivālu. Tā kā uz Eiropu dosies arī prāvs skaits no Kanadas un ASV, lai piedalītos lielajos svētkos un tiktos ar ilgi neredzētiem radiem, draugiem un paziņām, sniedzam svētku rīcības komitejas pārstāvja ASV un Kanadā mag iur. J. Kluča informāciju par plašā sarīkojuma programmu un citu informāciju, kuŗa noderīga tautiešiem, kas nolēmuši Eiropas latviešu dziesmu svētkus apmeklēt.

Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkus Hanoverā ievadīs ceturtdienā, 1. augustā, ar luterāņu dievkalpojumu Tirgus baznīcā (Marktkirche am Markt), kuŗā svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis. Baznīca atrodas 10 min. gājienā no galvenās stacijas. Tai pašā laikā katoļu dievkalpojums notiks Sv Elizabetes baznīcā (Gelertstrasse 42, sasniedzama no galvenās stacijas ar 3. un 6. līnijas tramvaju, braucot līdz pieturai Neues Haus). Šai dievkalpojumā gaida ierodamies bīskapu J. Rancānu. — Tās pašas dienas vakarā plkst. 8 notiks vokālo jaundarbu koncerts Pilsētas halles Kupola zālē (Stadthalle, Corvinusplatz).

Piektdienā, 2. augustā, plkst. 10 rītā Pilsētas halles lielajā kupola zālē notiks svētku oficiālā atklāšana, piedaloties apvienotajam korim. Ieeja brīva. Paredzams, ka uzrunu teiks Rietumvācijas bundestāga prezidents Dr. E. Gerstenmeiers, kas uzņēmies svētku protektora pienākumus. Piezīmējams, ka Dr. Gerstenmeiers ir arī Baltiešu sabiedrības Vācijā goda priekšsēdis. — Plkst. 4 pēcp. Theater am Aegi zālē (Aegidienplatz) izrādīs Mārtiņa Zīverta lugu „Rīga dimd". Izrādes vieta no galvenās stacijas sasniedzama, ejot kājām, 10 minūtes, vai arī braucot ar 8 vai 16. līnijas tramvaju līdz pieturai Aegidienplatz. — Plkst. 4 pēcpusdienā Pilsētas halles Bēthovena zālē notiks kokļu ansambļa koncerts, bet plkst. 8 vakarā Pilsētas halles Kupola zālē — instrumentālo jaundarbu koncerts.

Sestdienā, 3. augustā, plkst. 10 rītā teātra izrādes atkārtojums jau minētajā vietā; plkst. 2 pēcpusdienā — koklētāju koncerts Pilsētas halles Bēthovena zālē; plkst. 4 pēcpusdienā — bērnu sarīkojums Pilsētas halles Kupola zālē, bet plkst. 8 vakarā — kopkoŗa koncerts Pilsētas halles lielajā Kupola zālē.

Svētdienā, 4. augustā, plkst. 10 rītā Pilsētas halles Kupola zālē notiks rakstnieku rīts; plkst.3.30 pēcpusdienā Pilsētas sporta hallē (Sportshalle am Niedersachsenstadion, no galvenās stacijas sasniedzama ar 7. līnijas tramvaju, braucot līdz pieturai Petristrasse) — tautas deju uzvedums, bet plkst. 8 vakarā Pilsētas hallē — svētku nobeiguma balle. Tajā ieejas maksa būs 5 DM, bet biļetes pārdos tikai svētku laikā. Iepriekšpārdošanā tās nav dabūjamas.

Iespējamu pārpratumu novēršanai uzsveŗams, ka abi jaundarbu koncerti, bērnu sarīkojums un rakstnieku rīts notiks Pilsētas halles mazajā Kupola zālē, kuŗā ir 1600 sēdvietu, bet svētku atklāšana un kopkoŗa koncerts lielajā Kupola zālē ar 3660 vietām. Halle no galvenās stacijas sasniedzama, braucot ar 6. līnijas tramvaju līdz pieturai Stadthalle. No Pilsētas halles pārējo sarīkojumu vietas savukārt sasniedzamas, braucot ar šādām tramvaju līnijām: Theater am Aegi — Nr. 5 līdz Clausewitzstrasse un Boecklerallee krustojumam; Tirgus baznīca — Nr. 5; sporta halle — Nr. 14; Sv. Elizabetes baznīca — Nr. 6 līdz pieturai Neues Haus.

Attieksmē uz atsevišķo sarīkojumu vietām jāpaskaidro, ka Hanoveras pilsētas centrs nav liels, tādēļ visas vietas katrs garāmgājējs var pateikt vai parādīt. Iebraucēju informēšanai būs iekārtots īpašs informācijas birojs Vācu tūrisma biroja telpās pie galvenās stacijas (Verkehrsbuero Hannover, Ernst—August—Platz 3, tālr. 21033). Otrs informācijas birojs būs iekārtots Pilsētas hallē. Dziesmu svētku rīcības komitejas „galvenā mītne" būs komitejas priekšsēža Dr. J. Brača darba birojs — Bonifatiusplatz 16, 2 Hannover, West - Germany; tālr. 669663.

Dziesmu svētku laikā notiks arī dažādas izstādes, veltītas Latvijas dibināšanas 50 gadiem, tēlotājmākslai, daiļamatniecībai, grāmatniecībai, numizmatikai un filatelijai, Latviešu nacionālā fonda darbam Zviedrijā, jaunatvagonos pa visām Eiropas valnes centieniem u. c.

Iegādājoties ieejas kartes visiem svētku sarīkojumiem, izņemot teātra izrādes un kokļu ansambļa koncerta atkārtojumus, vienādās vai dažādās cenu grupās pēc pašu izvēles iegūstama 10% atlaide. Jauniešiem līdz 18 gadiem un kaŗa invalidiem iepriekšpārdošanā puscenas.

Dziesmu svētku rīcības komitejas pārstāvji ASV un Kanadā ir J. Klucis (127 Charlemont St., Newton Highlands, Mass. 02161, U. S. A.; tālr. (617) 332-1660). Ieejas karšu iegādei no viņa pieprasāma pasūtinājuma lapa, arī viesnīcas rezervēšanas karte; pēdējā pēc izpildīšanas nosūtāma: Amt fuer Verkehrsfoerderung, 3 Hannover, Fridrichswall 5, Laveshaus, West - Germany. Vācu valūtā cenas viesnīcās par vienguļtas istabu diennaktī svārstās no 12 — 30 DM (apm. 3 — 7,50 ASV dol.). Valūtas kurss biržā ir: 1 DM (vācu maraka) — 0,2485 ASV dol. (pērkot) un 0,2535 ASV dol. (pārdodot). Kanadas dolars savukārt ir 0,9250 ASV dol. (pērkot) un 0,93 dol. (pārdodot). Protams, valūtas kursā var būt parastās ikdienas svārstības. Ieejas karšu cena pasūtinājumu lapās minēta ASV dolaros, tādēļ Kanadā dzīvojošajiem interesentiem samaksa iesūtāma ASV dolaros ar Postal Money Order, pievienojot starptautisko pasta kuponu atbildei. ASV dzīvojošajiem ieejas karšu pieprasījumam jāpievieno pašam adresēta un apmarkota aploksne. Ieejas karšu pieprasījuma lapas derīgas līdz 1. jūlijam.

Jaunieši, kuŗi vēlas apmesties kopmītnēs, aicināti pieteikties rīcības komitejā līdz 30. jūnijam, uzdodot vārdu, uzvārdu un vecumu, reizē iemaksājot 10 DM pārnakšņošanai visu dziesmu svētku laikā. Kopmītnes paredzētas divās skolās svētku vietas tuvumā, gulēšana uz gaisa matračēm vai kaŗavīru gultiņās. Par gultas veļu jāgādā pašiem.

Ceļotāji uz Eiropu no ASV un Kanadas pirms došanās ceļā var iegādāties t. s. Eiropas dzelzceļa (Europarail) biļetes braukšanai neierobežotām reizēm 1. klases stīm šaipus dzelzs aizkara, izņemot Angliju. Tuvāku informāciju sniedz ceļojumu biroji. Šādas biļetes cena ir: 3 nedēļām — 110 ASV dol., vienam mēnesim — 140 dol., diviem mēnešiem — 180 dol. un trim mēnešiem — 210 dol.

Svētku viesi lūgti informācijas birojā saņemt savas pasūtinātās istabas adresi. Turpat pieprasāma visa pārējā informācija. Pusdienas un vakariņas būs dabūjamas plašajā Pilsētas halles restorānā, kuŗā īpaši dziesmu svētkiem būs iekārtota arī pašapkalpošanās nodaļa.

Piezīmējams, ka ieejas karšu puscenas peredzētas arī pasaules latviešu jaunatnes kongresa dalībniekiem, ja tās iegādājas Rietumberlīnē kongresa laikā. Tāpat vēl norādāms, ka svētku apmeklētāji, kas Hanoverā ieradīsies ar lidmašīnu, pilsētas centru ērti var sasniegt ar autobusu, kas no lidlauka brauc uz galveno dzelzceļa staciju.

Baltiešu nedēļas ietvaros rīkoto tēlotājmākslas izstādi Latviešu namā Toronto atklāja Kanadas valdības pavalstniecības un imigrācijas ministrijas pārstāvis G. P. Allens, kas uzņēmumā ar Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēdi Lauru Krastu apskata lietuvieša D. Jokūba skulptūru „Viens no daudzajiem". Foto: J. Liģers

Mineapoles-St. Paulas latviešu ev.-lut. draudzē iesvētītie jaunieši: priekšā no kreisās — Ināra Renāte Baroba, Ilona Gunta Spārniņa, Māra Zigrīda Cērpa, Indra Krastiņa, draudzes mācītājs P. Langins, Ingrida Eglīte, Maruta Anna Linde, Silvija Nagobade un Larisa Bikere; aizmugurē — Arnis Bikers, Andrejs Linde, Juris Veckaktiņš, Jēkabs Liepa, draudzes priekšnieks J. Robiņš, ērģelniece Guna Kalmīte, ķesteris A. Zaķis. Pēteris Laimons Valters, Jānis Jēkabs Klāsons, Pēteris Ansis Straumanis un Edmunds Aleksands Larka. Foto: V. Bergs

Rosme Gaŗezerā

30. maiju, kad ASV svinēja varoņu piemiņas dienu un ielas pildījās parādes gājieniem, Gaŗezera vadība bija izvēlējusies par nometnes sezonas atklāšanas un karogu pacelšanas dienu. Dievkalpojumā sprediķoja māc. V. Vārsbergs, aicinot kopt un daiļot vidi, kuŗā dzīvojam, jo Svētie raksti sola: „Ja ar prieku jūs iziesit — kalni un pakalni jūsu priekšā gavilēs un visi koki laukā priecīgi sveicinās: ērkšķu vietā uzaugs cipreses, dadžu vietā mirres, un tas būs tam Kungam par slavu un par mūžīgi paliekamu zīmi." Kollekte bija paredzēta brīvdabas dievkalpojuma vietas izdaiļošanai. Iekārtojuma projektu zīmē architekts Gunars Birkerts, un pie tā istenošanas nolemts stāties jau drīzumā. Pēc dievkalpojuma bija karogu pacelšanas akts ar nometnes vadītāja V. Klētnieka uzrunu. Klātesošajiem dziedot Latvijas himnu, mastos pacēlās karogi. To veica Jelgavas vienības skauti ar vadītāju A. Purmali.

Pēc tam viesi, kuŗu vidū bija nometnes ārsts Dr. J. Pone un vairāki iepriekšējo gadu audzinātāji un audzinātājas, apskatīja nometni, ar labpatiku vērojot tās uzpošanas darbus, kuŗus veica talcinieces ar Gaŗezera padomes locekli P. Goltu vadībā.

Vēju kalna pakājē, aiz vasaras vidusskolas ēkas, A. Rieksta vadībā vaiga sviedros rāvās zēnu internāta vai, pareizāk sakot, vidusskolu zēnu kabīņu cēlēji — Gaŗezera valdes pr-dis J. Gailītis, vidusskolas nozares vadītājs Ed. Avots, padomes loceklis R. Jankavs, būvuzņēmējs G. Spielbergs un talcinieki Ž. Balcers, J. Birze, M. Jansons un K. Dūrējs. Tālu ceļu katru nedēļas nogali mēro A. Bērzkalns ar trim dēliem no Detroitas un A. Rumbergs no Grand Rapidiem. Pie ūdens un elektrības vadiem strādāja V. Priednieks, A. Staģis un Gaŗezera saimniecības pārzinis K. Vīgriezis. Neatvairāmi uzmācas jautājums: vai nometnes apkopšanas, vidusskolas un tagad zēnu kabīņu celšanas darbi ir tikai šo talcinieku privilēģija un pienākums? Vai latviešu centrs Gaŗezers nav visu kopīga lieta un visu ASV vidienes apgabala latviešu pienākums?

Māc. V. Vārsbergs informēja, ka paredzēts uzcelt 4 kabīnes vidusskolas zēniem, bet saņemtie ziedojumi šai vasarā ļauj uzcelt tikai trīs. Katrā kabīnē būs 2 telpas, katrā no tām varēs novietot 4 — 6 zēnu gultiņas. Kabīņu projektu zīmējis arch. G. Birkerts, kuŗa uzraudzībā arī notiek būvdarbi.

Tā kā kabīnes ceļ Vēju kalnā, kur iepriekšējos gados svinēja Jāņus, tad rīkotāji šāgada Jāņu sarīkojumu 22. jūnijā nolēmuši pārcelt uz Ziemeļmežu — tai vietā, kur pērnajā vasarā notika dziesmu diena. Arī tur kalna virsotne nav zemāka par Vēju kalnu, un iespējams izmantot saimniecības ēku un citus iekārtojumus.

E. B.

Kaŗavīri bāleliņi

DV apvienības Ņujorkā pusgada darbības nobeiguma mēneša sanāksmē 1. jūnijā ASV armijas ģenerālštāba pārstāvis maj. V. Kukainis referēja par tematu „Latviešu kaŗavīri ASV bruņotajos spēkos".

Sanāksmi atklājot, apvienības pr-ks J. Lācis iepazīstināja klausītājus ar maj. Kukaiņa īsu biografiju, uzsveŗot, ka ar vairākām goda zīmēm apbalvotais izcilais kaŗavīrs — vakara referents — savas dienesta gaitas kādreiz vadījis arī Virsaiša Viestura sardžu rotā Vācijā un 1949. gadā iestājies DV organizācijā, kuŗai ir uzticīgs vēl tagad.

Labākas pārskatamības dēļ referents bija izgatavojis uzskatei latviski tulkotus ASV bruņoto spēku dienesta pakāpju un ieroču šķiru sarakstus, kā arī krāsainus goda zīmju attēlus. Runājot par dienesta pakāpēm, referents ieteica lietot latviskos apzīmējumus, jo tās ir tulkojamas. Referents šos tulkojumus veicis pusstundā.

Pieskaŗoties latviešu kaŗavīriem ASV bruņotajos spēkos, V. Kukainis uzsvēra raksturīgo parādību, ka tajos latviešu — proporcionāli to skaitam ASV — ir divreiz vairāk nekā amerikāņu, kas izskaidrojams ar latviešu kvalifikāciju izglītības ziņā, kā arī pienākuma apziņu, nevairoties no iesaukšanas. Šīs kvalifikācijas dēļ latviešiem samērā ar pārējām tautībām ir procentuāli ļoti augsts virsnieku skaits (gandrīz puse no visiem armijā esošajiem latviešiem), to pulkā 6 virsnieces — dāmas. Latvieši dien visās ieroču šķirās, pagaidām vēl vēl tikai nav latvieša — armijas mācītāja un prefekta. Centība tiem pavērusi durvis uz augstākām dienesta pakāpēm, tā kā arī pulkveža pakāpe nav neiespējama lieta. Vēl referents minēja, ka visaugstākajā — ASV armijas ģenerāļa pakāpē ir tikai divi pieczvaigžņu ģenerāļi: Eizenhauers un Bredlijs.

Iepazīstinot klausītājus ar ASV bruņoto spēku 57 goda zīmēm-medaļām (ordeņa apzīmējuma ASV armijā nav), referents pastāstīja par varonības, ievainojuma, dzīvības glābšanas, laba dienesta, labas uzvedības, izdienas u.c. medaļām, kuŗas gan ir atšķirīgas katrā ieroču šķirā.

Protams, visas šīs goda zīmes nav iespējams izpelnīties vienai personai; lielākais iegūstamais skaits ir 20. Kā visvairāk goda zīmju nopelnījušos referents minēja ģen. Vestmorlendu, kuŗš apbalvots ar 18 goda zīmēm, un filmaktieri Audiju ar apm. 20, kuŗš tieši šo apbalvojumu dēļ iekļuvis filmu pasaulē. Arī apbalvojumu ziņā latviešiem ir procentuāli augstākais skaits.

Vēl referents pastāstīja par administrātīvajiem sodiem un kaŗatiesu pakāpēm ASV armijā, tāpat iespaidus un vērtējumus no savas pieredzes Vietnamas kaŗalaukā, kur dzīvību ziedojuši Atis Lielmanis, Vilis Lesmets, Konstantīns Lubaus, Juris Šteinbergs, Jānis Mičulis, Juris Puduls, Alvis Miķitis un Ivars Lāma no ASV un Arturs Ruduss no Austrālijas.

Referāta nobeigumā V. Kukainis izteica bažas par latviešu kaŗavīru-jauniešu asimilāciju, trūkstot saskarei ar pārējiem latviešiem. Referenta ieteikumi, kā šajā izsludinātajā jaunatnes gadā paglābt šos jauniešus no asimilācijas drauda, bija kontakta uzturēšana ar sarakstīšanos, latviešu grāmatu piegāde, jaunkareivju izvadīšana no latviešu sabiedrības — vai nu no biedrību namiem, vai arī vecāku mājām (šādi izvadīts arī pats referents), latviešu valodas nepratēju iesaistīšana organizācijā BATUN; arī ikvienā DV apvienībā būtu izraugāms speciāls valdes loceklis sakaru uzturēšanai ar kaŗavīriem.

Pēc referāta pasniegtā rožu velte un klausītāju sirsnīgie aplausi ilgi sumināja stalto referentu — dedzīgo latvieti. Pārrunas vēl turpinājās pie vanadžu klātajiem cienasta galdiem.

A. B—de

SIVĒNS JOPROJĀM . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

nekļa metiem, tā informējot lasītājus un ziedotājus, reizē noraujot anonimitātes segu no mērķa, kuŗam ziedot aicina pieminekļa komiteja.

Ikvienam ir roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu tiek," savā rakstā Raini citē Kārlis Pētersons. Tā paša dzejoļa tālākajā rindās lasāms: „Lai palīdz katrs to namu celt, kur vien tik cilvēces laime var zelt." To zinot, diez vai vietā būs prof. Kārļa Dzelzīša atsaukšanās uz Ēģiptes piramidām (LA 15. maijā) Raiņa un Aspazijas pieminekļa lietā: pie Ēģiptes piramidām cilvēkam negribot jādomā par tiem vergu tūkstošiem, kuŗi, sava darba jēgu nezinādami, cēluši pieminekļus despotiem.

Vai tikai pieminekļa komiteja nav iecerējusi godināt kādu citu šķietamu Raini?

REDAKCIJAS PIEZĪME: Lūdzam diskutētājus Raiņa pieminekļa lietā rakstus vairs neiesūtīt, jo ievietosim vairs tikai vienu jau iesūtītu rakstu, tad domu izmaiņu šai jautājumā izbeigsim.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes jūnija valdes sēdē apsprieda bērnu vasaras nometnes izbūves ierosinājumus. Apskatot īpašumus komitejas pr-ža J. Pelšes ieteikumu, izveidot darvojuma ceļu no nometnes iebrauktuves līdz ezera mājai, ar nozarojumu uz saimniecības ēku, to pēc vispusīgas apstākļu izvērtēšanas ar nelielu balsu vairākumu pieņēma. Ceļa izbūve maksātu ap 3000 dol. Mazāk piekrišanas guva priekšlikums par basketbola laukuma paplašināšanu, lai tas būtu labāk izmantojams arī tenisa spēlei. Tas izmaksātu ap 900 dol. Valde arī konstatēja, ka līdz 1. jūnijam draudzes locekļu maksājumi pārsnieguši budžetā paredzēto summu. Šogad pirmo reizi draudzes darbvedība izsūtīja īpašus aicinājumus draudzes locekļiem maksājumus kārtot pavasarī, neatliekot uz gada beigām. Šim aicinājumam bijuši panākumi.

● DV apvienība Ņujorkā sākusi līdzekļu vākšanas akciju 14. jūnija atcerei. Saziedotie līdzekļi paredzēti organizācijas palīdzības darbam. Akcijas ietvaros plānota gleznu izloze ar numurētajām ziedojumu kvītīm, kuŗai savus darbus jau ziedojuši mākslinieki K. Černoks, L. Dāboliņa Tomasa, E. Lauva un A. Skulte. Izloze notiks 28. septembrī DV namā.

KALAMAZŪ

● Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes dāmu komiteja piešķīrusi goda stipendijas par viekumiem latviskajā audzināšanā Baibai Šintei un Anitai Lizenbergai — pusi no dalības maksas latviešu valodas kursa apmeklēšanai Rietummičiganas universitātē Kalamazū. Uz kristīgās jaunatnes kursiem Gaŗezerā draudze nolēmusi sūtīt Māru Grīntāli, Māru Laurēnu un Sandru Miķelsoni.

● Kaut laika apstākļi ar ilgstošu lietu nebija labvēlīgi, tie Kalamazū latviešu mednieku - makšķernieku kluba rīkotās eksternās šaušanas sacensības 1. jūnijā V. Grīviņa lauksaimniecībā iekārtotajā šautuvē neiespaidoja. Piedalījās 53 dalībnieki no Toronto, Hamiltonas, Sv. Katrīnu un Kalamazū klubiem. Sacensībā ar mazkalibra šauteni uzvarēja N. Ozoliņš (Hamiltona) ar 266 punktiem, 2. V. Lenšs (Kalamazū) 242 un 3. A. Kalmanis (Kalamazū) ar 239, bet jauniešiem — 1. Ivars Lenšs ar 96 punktiem, 2. Māris Lenšs 94 un 3. Ilze Lenša ar 90 punktiem. Māla baložu (2x25) šaušanā: 1. J. Muskats (Toronto) ar 49 punktiem, 2. V. Lenšs 47 un 3. R. Mierkalns (Hamiltona) ar 46 punktiem. Dubultbaložu (25 pāŗi) šaušanā: 1. R. Mierkalns — 22 pāŗi, 2. M. Jakovičs (Hamiltona) — 20 un 3. A. Āboliņš (Toronto) — 19 pāŗi. Piļu (25) šaušanā: 1. J. Muskats ar 23 punktiem, 2. L. Skrupšķelis (Kalamazū) 23 un 3. V. Rinkušs (Kalamazū) ar 22 punktiem. V. Grīviņa ģimenes dāvinātās balvas katra kluba šāvējam, kuŗš sasniedzis trīs māla baložu disciplīnās lielāko punktu skaitu, ieguva R. Mierkalns (Hamiltona), J. Muskats (Toronto) un V. Rinkušs (Kalamazū). Pēc sacensībām Latviešu biedrības namā notika slēgts biedru vakars, kuŗā Kalamazū kluba pr-ks A. Tralmaks pasniedza uzvarētājiem balvas. Priekšnesumos D. Jumiķe apmeklētājus iepriecināja ar solodziesmām A. Siliņas klavierpavadījumā.

GRAND RAPIDI

● Pēdējos gados jaunatnes pulciņa Pērse darbība bija gandrīz pilnīgi apklususi, valdes locekļi izklīduši un pašu jauniešu interese apsikusi. Tagad dažu enerģisku jauniešu ierosmē atzīts, ka šāds stāvoklis vairs nevar turpināties, un kādā jauniešu sanāksmē izraudzīta jauna valde. Priekšnieces amats uzticēts Anitai Spolītei, viņas vietnieks ir Valdis Puriņš, sekretārs Ansis Veinbergs, viņa palīdze Inta Mežule, kasieris Ēriks Jansons, viņa palīgs Egils Grīnbergs, biedrzine Aina Rudzusieka, viņas palīgs Juris Lazdiņš un mantzinis Valdis Lazdiņš. Uz jautājumu par turpmākā darba plāniem un nodomiem jaunā priekšniece A. Spolīte paskaidroja, ka to apspriedīs nākošajās valdes sēdēs, bet pagaidām svarīgākais ir uzņemt sakarus ar Amerikas latviešu jaunatnes apvienību, lai nostiprinātu saites ar jauniešu centrālo organizāciju. Jaunās valdes sastāvā ir vietējo jauniešu aktīvākā daļa, kuŗa līdz šim piedalījusies dažādos citos pasākumos, un tas ļauj cerēt, ka interese un darbība tagad tik drīz neapsiks.

● Aizvadītajos gados pēc nama uzcelšanas Latviešu biedrības valde un dāmu komiteja centušies veikt dažādus uzlabojumus, lai apmeklētāji un telpu izmantotāji justos pēc iespējas mājīgi un ērti. To dara līdzekļu robežās un strādājot talku kārtībā. Palīdzīgu roku arvien sniegusi biedrības dāmu komiteja. Tā arī nesen sagādājusi negaidītu pārsteigumu, apgādājot valdes istabu un priekštelpu ar dīvāniem un krēsliem vairāk nekā 700 dol. vērtībā. Jauniekārtojums bija apskatāms 26. maijā dāmu komitejas īpaši organizētā pēcpusdienā, kuŗu atklāja biedrības pr-ks A. Meiers, izteicot pateicību par dāvinājumu, bet dāmu komitejas pr-ce A. Tālberga pastāstīja, kā radusies iespēja skaistās mēbeles iegādāties. A. Meieru sumināja sakarā ar ALAs kultūras biroja goda raksta piešķiršanu un dzimšanas dienu. Bija tradicionālā vīna glāze un visu pacienāšanai garšīgi gatavotas pusdienas. H. Ritums rādīja dēla O. Rituma krāsu uzņēmumus un filmu par dzīvi Afrikā, kur viņš dzīvo un strādā.

BALTIJAS STUDIJU KONFERENCE NOTIKS RUDENĪ

Baltijas studiju pirmās konferences pagaidu rīcības komiteja ziņo, ka konference no augusta otrās nedēļas pārcelta uz Pateicības dienas nedēļas nogali resp. notiks vēlā rudenī, no 28. novembra līdz 1. decembrim Merilendas universitātē, College Park, Merilendā. Konferences atlikšanu attaisno rīkotāju centieni sagatavot pirmo šāda veida plašu politisku diskusiju sarīkojumu par Baltijas valstu un tautu problēmām pēc iespējas rūpīgāk un vispusīgāk. Ir arī izredzes, ka igauņu un lietuviešu akadēmiķi konferencē iesaistīties kuplākā skaitā, jo līdz šim aktīvākā, kā izriet no redakcijai iesūtītās informācijas, bijusi tieši latviešu grupa.

—ns

MAZĀ TEĀTŖA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

ka jau pirms teātŗa dienām H. Skrastiņš līdzīgu dāvinājumu bija nodevis Sanfrancisko Mazajam teātrim ceļa izdevumu segšanai uz Čikagu. Sanfrancisko teātrinieki sarīkoja loteriju, kuŗā dāvinātās grāmatas izlozēja. Paredzams, ka torontieši darīs to pašu.

Vakara dalībnieku vidū bez daudziem sabiedriskiem darbiniekiem bija arī Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš, kuŗam Latviešu dienu rīcības komitejas pr-dis V. Vīksniņš nodeva Ilinojas pavalsts pieņemto rezolūciju Nr. 367, veltītu Latviešu dienām. Šīs rezolūcijas 4. paragrafā pieminēta ALAs kultūras biroja noorganizētā Latvijas dibināšanas 50 gadu vēstures un kultūras izstāde, bet beigu paragrafā minēts lēmums rezolūciju nodot Čikagas latviešu biedrībai.

Draudzības vakarā pasniedza arī ALAs piešķirtos goda rakstus ilggadējiem sabiedriskajiem darbiniekiem. Tos saņēma Aijovas latviešu biedrības pr-dis Žanis Dimza, Čikāgas latviešu biedrības pr-dis Viktors Vīksniņš, DV apvienības Čikagā pr-ks Uldis Vītols, Latviešu apvienības Detroitā pr-dis Sigurds Rudzītis, DV apvienības Detroitā priekšnieks Arvīds Tīdemanis, Grand Rapidu latviešu biedrības priekšsēdis Anatols Meiers un Kalamazū latviešu biedrības pr-dis Osvalds Reinvalds.

Sarīkojuma gaisotne bija priecīgi pacilāta. Tas arī saprotams, jo pēc daudzu mēnešu priekšdarbiem, pēc steigas un notikumiem bagātas nedēļas bija sekmīgi paveikts viens no plašākajiem Latvijas jubilejas gada sarīkojumiem.

Z. K.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Donland: Atsevišķa 11 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Cena $27.500, iemaksa $7.500, atlikums uz 1 atklātu obligāciju.

Eglinton — Birchmount: 6 istabu dubultķieģeļu māja ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu. Privāts iebraucamais ceļš. Cena $20.000. Iemaksa $3.500.

Willowdale: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja ar privātu iebraucamo ceļu un piebūvētu garāžu. Pagrabā izbūvēta atpūtas telpa, liels dārzs. Cena $26.700.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVI NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIK LA IZVELĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Kultūr un milstib

LIELĒ KULTŪRS DARBĒ ROK UN SPALV PIELICS KRIŠS ĶEPALS

Es nezin kālab, bet pēdje laike mans Dižpāķ Emiš pasācs rakņeties pa visādem vecem lietem un tā sajoucs bēniņs un pagrāb, ka tie izskates pēc krievej pamest bunkur. Save istabe viš bij jou nostieps vērpjame ratiņ a visem spolem, maizs mīcame abr, vece siens pulksten a garem ķēdem un čiekur bumbem un vēl cits, vecs loriņš. Es nevarej saprast, kas te īst notiekes, un noprasej, va mans Emiš taises jorģs, va grib tos veces grabažs likt uz ūtrup. Bet Emiš paskatjes uz man tādem llelem acem kā gov uz pērne tēļ, kas grib vēl pien sūkt no tesmen un notēc:

„Tu, Kriš, i jou galīg asimlejes un nolūzs no touts zaļe kok. Va tu nezin, ka šogad mēs svīns Latvijs 50 gad jublej un vises males rāds pasoulej sov kultūr? Tos mīļes lietiņs, ko man māts māt dāvnej iesvētīb dienē, es tagad noziedes kā sov ārtav mūs centrālej valdšanei, la man viņ iztais kārtiņ izstād. Tād skād, ka mane bezmere iemetšes ķierms, bet tu tos corums vārt piekitēt, un viš būt labs vēl diezgan."

Es nobrīnjes vien, ku mans Emiš tik devīgs palics un rune taisn kā Šans biedrīb priekšnieks Ješk Puķpodiš. Es nodomej, ja jou viš va nest tāds upurs touts labe, ta es a noziedes sov vece ziems mētel un raibe gultș seg, ko man krustmāt bij auds no plucināt vill. Ja nu cit ventiņ a tā iežēlsies, kas tā par varen izstād iznāks un kā vis kanadieš brīnses pa mūs ogste kultūr.

Tā pa sov inventār rakņadamies, vien dien mans Emiš nonāc no bēniņem a liel vēstuļ čup roke. Es tūliņ pazin, ka tās i mans vēstuls, ko es jounībs dienes bij rakstejs Eminei uz Pilten.Viš tagad atslaides kušetē, uzlik brills uz acem un sāk, klus bubnādams, laset. Reizēm Emiš bišķ apstājes, paskatjes uz man un notēc:

„Kriš, Kriš, cik kādrēz Tu man smuks vēstuls rakstej un man trousle sierd drebnej kā pērkoņ negaiss. Paklouses pats, kā tu te rakst," Emiš nopūtes un sāk skalē balse laset no tād roza lap:

„Mīļe Emm, tu smuke pujen! — Aiz man istab log ābeļ zares tagad i pakāres mēnes. Es sēž uz krēsl un skates viņ dzeltnē ģīme, bet man sierc taises kaukt pēc tov milstīb, tāpat kā suņ kouc tādes mēneš naktes. Vells sazin pēc kā tāds suņ dvēseles kouc, bet es vairs nevar nociestes, un, ja nebūt manam ritnam izgājs gaiss, es tūliņ kāpt viņem vierse un mītes pie tev, cik ātr vien var. No ābeļ ziedem mane istabe nāk iekše pavasar smak, un man tūliņ jādome pa tev, ka ta man gāl patais dull, tāpat kā pujeņ krūms, kas laiž vēl lielāk smak. Bet mane gāle tāds dulsłums nenāk no smak vien. Man jādome pa to pagast skrīver, kas a mīņjes pēc tev kā uz kārstem oglem. Bet tas i lab, ka tu viņ nelaiž sev klāt un grib, le es nākoše sestdien brouc uz Piltens pažarniek zaļumball. Nebaides, Emm, es būs klāt īste laike. Līdz ko tu būs izsloucs sov saimniek govs un nomazgājs kājs, es tev pajems uz sov riten bom, un ta mēs drāzses uz danč plac, taisn kā Pidriķs a sov Dortej lepnē karietē. Bet tagad man nāk miegs, un es grib iet gūlt, jo rīt no rīt man agr jāceļes un jālaiž plosts. Man trake sierc souc pēc tēv un vienmēr souks, tāpat kā izslāps brieds pēc ūden. Tagad mēness dzeltne rip jou i nokāps aiz stalļ jumt, un es doses taisne ceļē uz sov gult a liel piedomšan pie tev. — Līdz pastardienei tovs Ķepal Krišs!"

Emiš salocej rozē lap, nojēm brills no degun, un viņ aces bij sarades slapums.

„Tik smuks vēstuls tu man kādrez rakstej, un es save muļķ prāte nodomej, ka tu man tūliņ apprecs, un tad no tev iznāks rakstnieks, māctejs jeb advokāts. Bet ne tu man apprecej nekā, un tālab no tev nekas nav iznācs," Emiš nopūtes kā mazbāniņš un a šņupdrān izslocej acs.

„Nepļuren nieks, un man tagad nav laiks klaustes tād gaudšen. Man bij izgājs no prāt, ka šovakar man jāiet uz Šans biedrības valdšans sēd," es cēles ogše un taisjes uz dor pus.

Bet Emiš neatslaides un nostājes man priekšē: „Ko tu vis mūž douzes a sov Šans biedrīb kā kulmašīn a tukšem salmem. Būt labāk gājs pressans biedrībē, ku prāt cilēk cīnes pa taisn liet a tint un spalv. Un ta mēs vārs iet press polnezē paše pierme rinde, nevis tā kā tagad mēs vienmēr paliek pakaļgalē."

Es jut, ka mans Emiš rune no ties.

„Jā, bet kā es tiks tāde pressans biedrībe iekše? Tur viņ pras, la noskait kād pantiņ va uzrakst kād domrakst, jeb vismaz la strāde kād melle dārb pie pressans mašīn. Tu nemaz vais neatceras, ka torēz es strādej pie dreiklīner un a tād pressans mašīn sadedznej vienam kungam bikss un man tūliņ atlaid no to dārb. Bet domraksts skoltājs man vienmēr sasmērej sārkans kā bieš zup un apakše parakstej trīs a mīnus. Šans biedrībe neviens tā nemok, ja tik laike samakše sov biedr noud," es sāk domet a gāl.

„Kriš, Kriš, tu i tā ka mucē oudzs," Emiš grozej gāl. „Va tu nekā nav dzierdejs, ka liel rakstniek iznāk no vēstuļ rakstšan? Kāds tur Sūlveigs vēstuls Per Gintam, Zents Mauriņš neaizsūtītes vēstuls un vēl vesel rind visāds cits vēstuls. Tu i man rakstejs smuks vēstuls, un tālab tu tikpat labs rakstnieks kā vis cit un tiks iekše pressans biedrībē," Emiš bij priecīgs.

Man a palik priecīgāks prāts un vakre es tūliņ piezvanej Puķpodiš Ješkam un patēc, ka es stāses no viņ Šans biedrīb āre. Līdz ko es izstāstej, ka es grib taistes uz liel rakstīšan, Ješk a palik priecīgs un tēc:

„Es taisn pa to bij ilg laik domejs, ka Šans biedrīb tais visāds šans, bet vēl nav taisejs pressan. Cits biedrības tais rakstniek rīts, cēliens un vakars, bet mēs iztaises rakstniek brokastlaik. Tas iznāks daudz lētāk, pados viņem bišķ ouzpārsl zup un kapiį vierse, un ta la viņ las mums priekše, ko sarakstjuš. Ja tād būšan tais dienē va vakrē, tad viņem jādod dess ak kāpostiem, un cits vēl iedomjes, ka als pudliņ ar vajag," Ješk atvilk elp. „Bet tagad mums iznāks vēl lētāk, jo nebūs jāmakse ceļ noud, un tu pats vārs nolaset vis pa brīv."

„Jā, bet es vēl nov neko uzrakstejs," es tūrjes prete.

„Kas tur doudz ko rakstet? Pajem kād peršiņ, parakst sov vārd apakše, un vis būs lab," Ješk notēc. „Tu pats a tēc, ka sarakstejs vesel čup vēstuls savei brūtei Dižpāķ Emmei. Tos a tu va nolast priekše, la cilēk redz, ka tād rakstšan nav nokrits no zil gais, bet a rakst dārbem tu nodārbjes jou gandrīz va no bērn kājs."

Vēlāk Puķpodiņ Ješk bij sakūdnajs man Emiš, un pa abem viņ no man makten gribej iztaist rakstniek brokasts. Viņ bij izrēķinājuš, ka paies kād piec seš stund, kamēr es tos vēstuls izlases, un tālab nav ko šķiestes a cel noud un kafij. Tos cits rakstdārb varoņs viņ nemaz nesouc.

Līdz ko tuvāk nāc tas rakstniek brokast laiks, es pakrūte sajut tād kā žņaudzej, bet pēdje nakt es nemaz nevarej gūlt. Tālab no rīt es sadzēres Hofman drops, nodzin bārd un gāj uz Šaņs biedrīb māj. Tur viss mals bij pills a cilēkiem, un viņ bij saspiest kā brētliņ mucē, bet Ješk tik skaitej noud. Emiš šivrejes ja ķēķ un vārej priekš man auz pārsl zup. Viš man pastūm priekše vesel koudz a papīrem un patēc, ka līdz ko es tos izlases, es dābs sov zup un vārs iet māje. Mierīge prāte es iespraud tos papīrs padusē un gāj pieclēkiem sākt sov lasšans dārb. Pakrūte žņodzejs man vais nemocej, bet man raibs ga acem metes, līdz ko es cilēk priekše ierodzej, ka tie papīr nemaz nav mans vēstuls. Tane brīde Ješk jau nobļāves, ka Ķepal Krišs tagad lases sovs jounīb dien atmiņs un mīlstīb dārbs. Cilēk uz rēz sāk klapt a rokem, spārdtes kājem un nemaz neklausjes, kād liel nelaim man uzskrējs. Tā es uz lab laim paškierstej tos papīrs un sāk laset:

„Minnej ceļgal izliekšes uz ār un tālab viņ nevar īse kleite laist uz skatuv un tēkt atklāšans run, bet Minn iespītjes un šines laikas vairs ne grib gares brunčes vilkt ne pa kād noud. Lab ka vēl īste laike Amālijs gāle iešāves gaiš dom, un mēs vis viene balse nolēm, la Minn iet ķēķē rūpties pa izsalkšem vēdrem, bet atklāšans run tēks Amālij pat. Līdz ko viņš būs sov tēcame patēcs, Ann nāks priekše a lotrijs biļetēm un totiske ķisen. Pa to laik, kamēr vilks lozs, Minn vārs nest iekše kafij a speķrošem. Šņab vārs dot tik pēc koncert, bet danč laike, līdz ko mūzkant apstāses pūst, jaunatns pulciš nodances priekše toutiskes deļs. Pa brīv ne vien iekše nelaids, bet āre tikt vārs tik tie, kas parāds tukš nouds mak..."

Te uzrēz es izdzierd, ka zāle saceļes liels troksns, un es ieroug, ka cilēk barē mans Emiš laužes uz man pus.

„Kriš, Kriš! Tu i pajēms mans Šans biedrības siev komtejs protokols," viš pille balse souc.

Tālāk viš a netik, jo Ješk Puķpodiš nokliedzes, ka tagad sākes kafij laiks, bet otre daļ būs veltīt milstības lietem. Tur es nolasej to smuke vēstul, ko jūs jou dzierdej, un izpelnjes pa brīv auz pārsl zup. Paše vakre mūs abs a Emmiņ vēl aizved uz llele rakstniek ball, ku cilēk tā jocīg saģērbšies. Sievem lindrak pa zem velkes un ogšdaļ tād plik, bet rokēs gar cimd. Vir a vis kā uz kapsvētkem, tādes melles bikses un ģīv sastērķlētiem krekliem. Emiš palieces uz man pus un čukstej ose, ka drīz sāks soukt uz polnēz un mēs kā rakstniek tiks paše priekše. Bet Šans priekšnieks bija izdomejs joun mod un salik viss rinde pēc ougmem. Emiš gan stiepes gaise un cēles uz pirkstgalem, bet man bij jākāp uz krēsl, la tikt priekšgale. Bet kā tu cilēks a krēsl iz staigs polnēz? Un tā mēs šorēz palik akal pakaļgale.

Ja man vēl citrēz a souks laset priekšē sovs rakst dārbs un aicines uz tād smalk ball, ta es būs doudz gudrāks un zīns, ko dārt. Tāpat kā puik dienes es uztaises gares kok kājs, un tā es tiks visem priekšgalē.

Krišs Ķepals

Ar grabuli pa Carnikavu

LITERATŪRVĒSTURISKOS PĒTĪJUMOS PAR GODALGĀM IELAIDIES LEO G. OZOLS

Straujā technoloģijas atttīstība atstājusi platas pēdas visā kultūras dzīvē, bet jo sevišķi latviešu pēdējā laika rakstniecībā. Satiksmes problēmas, ar kuŗām jāsaduŗas katru dienu, ieguvušas prominentu vietu mūsu literātūrā, un tā vien liekas, ka pēdējais modes kliedziens ir dažāda veida transporta līdzekļi. Arī pārpildītās pilsētas, šķiet, laužas uz āru, kur vairāk vietas, miera un plašuma.

Tā modē tagad nācis tuksnesis; nevis ar vecmodīgajiem kamieļiem, bet gan ar tik modernām ierīcēm kā tramvajiem un rokas ratiņiem. Kamēr tramvajs, laimīgi ticis cauri visām transporta grūtībām un tuksneša otrā malā iebraucis stacijā paredzētajā laikā ar tik labām atsauksmēm, ka godalgotš, mazāk labi veicies otram transporta strādniekam, kuŗš, piesējis grabuli pie rokas ratiņiem, vēl joprojām mokas cauri Carnikavai. Bet nav jau nekāds brīnums — Carnikavas ielas ir apaļiem akmeņiem bruģētas, kuŗi ne tikai grabina rokas ratiņus, bet pat taisās pārlauzt kādu no rumbām.

Atgriežoties pie godalgotiem un negodalgotiem transporta līdzekļu vadītājiem, prātā nāk pārdomas par literātiem, kuŗi šos transporta līdzekļus iebraukuši mūsu literātūrā. Kaut tramvaja vadītājs vedis lielāku kravu un ļoti veikli to izvadījis cauri tuksnesim un visām modernās pasaules briesmām un grūtībām, viņam tomēr pārmet, ka tas esot bijis viņa pirmais brauciens, tādēļ panākumi aebūtu ņemami vērā, jo pirmie kucēni esot jāslīcina. Toties satrunējušie un čīkstošie rokas ratiņi, kuŗi ved vēl vecāku kravu nekā ir paši, par spīti tam, ka vēl joprojām mīcās tikai pa Carnikavas izbrauktajām ielām, esot pelnījuši godalgu, jo, kaut grabēdami un čīkstēdami, tomēr vēl vienmēr braucot, smagi nesdami savu sapelējušo kravu.

Liekas, ka pēdējā doma pamatojas uz uzskata, ka nav svarīgi, cik ērti un patīkami ir braukts tramvajā un cik apmierināti bijuši pasažieŗi ar jauko braucienu, bet svarīgi ir gan atceŗties, cik daudzus gadus un ar cik lielām grūtībām un milzīgu piepūli rokas ratiņos vestas cūciņas uz kautuvi pa Carnikavas ielām. Nav svarīgs rezultāts, bet gan darbs un pūles, kuŗas ziedotas nevajadzīga rezultāta iegūšanai.

Ja ar šādu domu pievēršamies mūsdienu transporta un literātūras problēmām, tad godalga (tīra zelta) noteikti piešķirama rokas ratiņu stūmējam, jo viņš nomocījies tiktāl, ka, izņemot skaudību uz ātrajiem un ērtajiem modernajiem braucamapartātiem, nekā vairāk nav palicis pāri. Šādā gadījumā tramvaja vadītājam būtu atņemama arī braukšanas atļauja, jo viņš iedrošinājies sēsties pie vadieŗi-cēm modernākā aparātā, kuŗš vedis cilvēkus, kas rokas ratiņos kopā ar miltu maisiem vairs nav gribējuši sēdēt. Nepiedodama nekaunība no jauna zeļļa puses šitā aizsteigties priekšā vecam ratiņstūmējam un piedevām vēl izlēkt no iebrauktajām grambām un mesties pa gludām sliedēm ātri uz priekšu!

Tomēr liekas, ka pasažieŗi un pat transporta ministrija ir citādās domās, jo jaunajam tramvaja vadītājam ne tikai piešķiruši godalgu un algas pielikumu, bet arī atļāvuši viņam doties tālākos un plašākos izbraucienos, šoreiz vairs nelietojot tikai tramvaju, bet nododot viņa rīcībā vismodernākos aparātus — raķetes, lidojošos šķīvjus un smadzeņu spēka transportu. Jau atgriezies arī no šī izbraucieniena, jaunais pilots var cerēt atkal uz jaunu diplomu, godalgu un tālākiem ceļojumiem pasaules literātūras telpā.

Transporta ministrijas piemirstajam ratiņu stūmējam gan, laikam, nekā cita neatliks, kā piebraukt savus ratiņus pie kāda no Carnikavas krodziņiem, lai kopā ar saviem laika, likteņa un domu biedriem atceŗētos vecos un labos laikus, kad pasaulē vēl nebija tramvaju un kad vīra dūša un muskuļi bija tie, kas ratiņus kustināja. Tad noteikas dubļos iebrauktie ratiņi varēs atpūsties no lielās piepūles, un auklā piekārtais grabulis, varbūt, kādreiz vējā vēl klusi iegrabēsies, kad tam gaŗām paskries ātrie un skaistie modernās pasaules transporta līdzekļi.

Leo G. Ozols

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.,
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr. Mrs. Miss .....
Adrese: .....
.....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

TAUTIETI,
ja esat vientuļš tāpat kā es,
ATSAUCIETIES —
i no 60—70 gadu vecumā.
Lūdz rakstīt š. laikraksta kant. ar šifru
MONRĪ.

Dr. Stanlijs Haidašs,
kuŗš vienmēr aizstāvējis etnisko grupu intereses debatēs par pensijām, imigrāciju, darba iespējām un gaisa sagandēšanas novēršanu, pie tam spēdams savus argumentus paust gan angļu, gan franču un poļu valodā, bijis sevišķi aktīvs Toronto rietumdaļas sabiedriskajos pienākumos.

Dzimis 1923. gadā Torontō, katoļticīgs, beidzis Otavas universitāti, papildinājies Toronto universitātē, viņš kā ārsts darbojās Sv. Jāzepa slimnīcā, Toronto. Politikā iesaistījies 1957. gadā liberāļu partijā, viņš 1963. gadā iecelts par veselības un labklājības ministra parlamentāro sekretāru, bet 1964. gadā kļuva ārlietu ministrijas parlamentārais sekretārs. 1966. gadā viņu pārcēla uz indiāņu lietu un ziemeļu teritoriju attīstības ministriju. Dr. Haidašs piedalījies arī vairākās starptautiskās sanāksmēs, pārstāvēdams Kanadu, un 1965. gadā bija iecelts par Kanadas delegātu AN 20. ģenerālasamblejā Ņujorkā.

Klāj viesību galdus
E. Jirgens
Zvanīt dienā
RO 7-1683 un
vakarā RO 7-6044

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

15. un 16. jūnijā — Sidrabenē jaunatnes un sporta svētki.

21. jūnijā — pl. 7.30 vak. Jāņu ielīgošana „Jāņi — kā pa Jāņiem" DV namā — 125 Broadview Ave.

22. jūnijā — Mežciemā Līgo vakars ar dziesmām, ugunskuru un deju. Sākums plkst. 6 vakarā. Visi laipni gaidīti.

22. jūnijā — Saulainē Līgo vakars ar izvilkuma uzvedumu no A. Brigaderes jautrās spēles „Lielais loms" ar dziesmām un dejām.

22. jūnijā — Sidrabenē Līgo vakars ar brīvdabas uzvedumu un deju.

26. jūnijā — plkst. 7 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās — Martas Tūteres audzēkņu vakars.

No 29. jūnija līdz 7. jūlijam — Kanadas latviešu gaidu un skautu jendu 16. lielā nometne „Draudzības lokā" Pie MOUNT FOREST.

5. oktobrī — Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde — Eaton auditorijā.

20. oktobrī — pl. 5.30 pēcp. Sv Andreja baznīcas zālē baritona Pēteŗa Geistauta jubilejas koncerts.

25. oktobrī — TLB inženieŗu un tehniķu kopas tradicionālā inženieŗu balle Inn On The Park telpās.

SV. KATRĪNAS

15. jūnijā — pl. 3 p. p. Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku klubs rīko zušu makšķerēšanas un spininga mērķi mešanas sacensības Niagaras upē. Beigas plkst. 12 naktī.

NIAGARA

20. un 21. jūlijā — jaunatnes un draudzības dienas Niagarā.

OSAVA

26. oktobrī — DV Ošavas nodaļas atklāšanas sarīkojums, 219 Olive Ave., Poļu zālē, pl. 7 vak.

LATVIEŠU NAMS
īrē telpas
sarīkojumiem un viesībām.
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak., sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko godību galdus.
TELEFONS 922-2931
491 COLLEGE ST. TORONTO.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
Parkošana abās bēŗu mājās

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Sūtiet naudu uz Latviju
NAUDA, ko sūta
GRAMERCY
TIEK IZSNIEGTA KĀ
NAUDA
caur ārzemju tirdzniecības banku.
Piegāde 2 nedēļās
SAŅĒMĒJS VAR NAUDU IZLIETOT KATRAI VAJADZĪBAI.
NEKĀDI ATVILKUMI
JŪS ESAT NODROŠINĀTI TIKAI AR LICENCĒTU FIRMU PAKALPOJUMIEM BEZ STARPNIECĪBAS. NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.
VAIRĀK KĀ 20 GADU PIEREDZE KLIENTU APKALPOŠANĀ.
VISI PĀRVEDUMI GARANTĒTI PILNOS APMĒROS UN APDROŠINĀTI.
Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. TARIFS: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street.
Newark, N. J. USA.
Sūtiet U.S. dolaru dāvanu certifikātus pirkšanai speciālos dolaru veikalos. Nekāda maksa par šo pakalpojumu.
Pieprasiet brīvo katalogu tekstilijām un mājturības priekšmetiem.
Gramercy
Dib. 1945. g.
118 E 28th Street,
New York, N Y. 10016.
Tel. MU 9-0598.

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMASĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

Cik maksā labs padoms?
Īstā brīdī — nesamaksājams, un citās reizēs tas pasarga no „dārgas maksāšanas" neziņas vai viegliprātīgas taupības dēļ. Lietpratīgs padoms, vairāk nekā 17 gadu pieredzes asināts, bez maksas nāk līdz un vienmēr pavada katru apdrošināšanas darījumu, ko Jūs labā nokārtojis
VALD. B
apdrošināšana
759 —

AUSTRA ŠMIT
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto.

Dr. Edgara Andersona
LATVIA — PAST AND PRES
(Latvia in 50 Years)
SKATOS UN RAKSTOS .....
Visu laiku lielākais informātīvais izdev
lielāko tiesu trimdā neredzētiem Latvijas
Lielo apmēru dēļ grāmata būs pavisam
metienā, tā ka droši saņems tikai iepriek
sūtinātāji.
Tuvāka informācija visos grāmatu
Elzas Rozenbergas —
ASPAZIJAS GADSIMTS
Latviešu lielākās dzejnieces 100 gadu p
izdevums .....
Krājumā dzejas no gadsimta maiņas lai
nās puķes, Izplesti spārni, Dzēseles krēsl
teņa maiņā u. c. apgāds LATVJU

VALUDE
LATVISKAS ROTA
DIMANTI . PULK
Zeltkales
Aldonas KIVLE
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St.
Ont., tālr. 538—9987

A. EGLITIS — TV REN
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, te

PARAUGSAIŅI
Cenas ASV dolaros
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg
3 — 2 kg bekons vai žāv. speķis, 1 kg cūku ta žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg
4 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars pēc pasūtītāja vēlēšanās) un 40 cig, bru
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pē nātāja vēlēšanās) brutto 20 kg
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kau tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kafija, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolādes, 80 brutto 5 kg
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolades, 1 jaukti augļi, 100 cigarettes, brutto 10 kg
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta k 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cuk žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr cigarettes, brutto 10 kg
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigare
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Neskafē šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 sv
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubu
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, desa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kaka biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigare
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis klāt 500 gr riekstu kodolu
31 — 9 kg baltie „American" kviešu milti 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. ka pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg man rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cig
33 — 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no kat tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece)
34 — 4,5 kg baltie „American" kviešu milti 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc.
35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 m
36 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, b kg rīss 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc.
37 — 4 kg baltie „American' kviešu milti, bi kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc.
38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mā
39 — 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bek mārc.
40 — iepriekšējais sainis divkāršots — netto
41 — 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu —
42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38
43 — 4 kg cūku tauku; 2.5 kg cukura, 2 kg r mārc.
44 — iepriekšējais sainis dubultots
45 — 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekon kopā 38 mārc.
46 — 5 kg milti, 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg 1 kg rozīnes, 250/350 gr raugs, sausais, 1, pulveris, 1 kg sviests, 500 gr siers, 1 kg rāts, 200 gr pipari, 200 gr lauru lapas, 50 210/300 gr pudiņa pulveris, 320/400 gr zupas cukurs — 38 mārc.
Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% K
DV GRĀMATNĪCAS
491 College Street, Toronto 4, Ontar
— sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. sestdienās no 8.30 — 2 p.p.

Cik maksā labs padoms?

Istā brīdī — nesamaksājams, un citās reizēs tas pasarga no „dārgas maksāšanas" neziņas vai vieglprātīgas taupības dēļ. Lietpratīgs padoms, vairāk nekā 17 gadu pieredzes asināts, bez maksas nāk līdz un vienmēr pavada katru apdrošināšanas darījumu, ko Jūs labā nokārtojis

VALD. BEBRIS
apdrošināšanas speciālists
759 — 0266

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Dr. Edgara Andersona
LATVIA — PAST AND PRESENT
(Latvia in 50 Years)
SKATOS UN RAKSTOS $19.80
Visu laiku lielākais informātīvais izdevums ar lielāko tiesu trimdā neredzētiem Latvijas skatiem.
Lielo apmēru dēļ grāmata būs pavisam nelielā metienā, tā ka droši saņems tikai iepriekšpasūtinātāji.
Tuvāka informācija visos grāmatu galdos.

Elzas Rozenbergas —
ASPAZIJAS GADSIMTS
Latviešu lielākās dzejnieces 100 gadu piem. izdevums $3.60
Krājumā dzejas no gadsimta maiņas laika — Sarkanās puķes, Izplesti spārni, Dzēseles krēsla, Gadu simteņa maiņā u. c. apgāds LATVJU GRĀMATA

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
VALUDE
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 538—2837 Tautiešiem atlaide

A. EGLITIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros

2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg 18.50
3 — 2 kg bekons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg 19.75
4 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 32.00
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg 16.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg 22.70
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg pacinās, brutto 10 kg 25.00
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolādes, 80 cigaretes brutto 5 kg 22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 38.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolades, 1 kg žāvēti jaukti augļi. 100 cigarettes, brutto 10 kg 38.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonade, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr krameles, brutto 10 kg 38.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.90
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg 26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg 31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg 56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Neskafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots 35.90
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr krameles, 20 svecītes un 60 cigaretes 30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu 53.00
31 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu 39.90
33 — 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. 24.00
34 — 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc. 22.70
35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. 37.50
36 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc. 30.75
37 — 4 kg baltie „American' kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. 29.75
38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. 51.50
39 — 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. 29.50
40 — iepriekšējais sainis divkāršots — netto 28 mārc. 52.50
41 — 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. 27.50
42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. 45.50
43 — 4 kg cūku tauku; 2.5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. 20.00
44 — iepriekšējais sainis dubultots 36.50
45 — 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekona, žāvēts, kopā 38 mārc. 49.50
46 — 5 kg milti, 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg rozīnes, 250/350 gr raugs, sausais, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg sviests, 500 gr siers, 1 kg žāv. augļi, rāts, 200 gr pipari, 200 gr lauru lapas, 50 gr vanilas 210/300 gr pudiņa pulveris, 320/400 gr zupas koncentcukurs — 38 mārc. 37.00

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV GRĀMATNĪCAS
491 College Street, Toronto 4, Ontario,
— sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p.p.
sestdienās no 8.30 — 2 p.p.

Baudiet lielisku atpūtu un vasaras priekus lielākajā latviešu vasarnīcā
Glen Echo Lodge
skaistajos Muskokas ezeros. Vasarnīca atrodas 100 jūdzes ziemeļos no Toronto, 7 jūdzes rietumos no Gravenhurstas pie 69. ceļa. Atvērta no 29. jūnija līdz 3. septembrim. LĪGOŠANA ar Jāņa mātes mielasta galdu un jautrām izdarībām 22. un 23. jūnijā. Līgotājus lūdzam pieteikties līdz 18. jūnijam.
I. un M. Fricbergi, Box 901, Gravenhurst, Ont. Telefons; 705 687-4471.

Latviešu strēlnieku 4. Vidzemes pulka strēlnieks
Fricis Kārkliņš
dzimis 1886. gada 30. novembrī Tukuma apriņķī,
pievienojies aizsaules varoņu pulkiem 1968. gada 23. maijā Sadberijā, Ont.
Viņu mīļā pieminā paturēs LATVIEŠU KARA VETERĀNU
Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. STRĒLNIEKU BIEDRĪBA KANADĀ.

Emilija Labans
dzim. 1899. g. 12. augustā,
mirusi 1968. g. 27. maijā.
Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅĪSU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

UZ LATVIJU
sūtiet visvairāk pieprasītās dāvanas
DĀVANU CERTIFIKĀTUS
Pilnīgi garantēti tikai dāvanu certifikāti ir visvērtīgākie un daudz labāki nekā dāvanu sainīši. To jums piederīgie apliecinās.
TIKAI PAR DĀVANU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie visu var iegādāties — pārtiku, apģērbu, tekstilijas, apavus un daudz citu lietu — amerikāņu, rietumeiropiešu, kā arī vietējos ražojumus speciālos Vneshposyltorg dolaru veikalos. To jums piederīgie apliecinās.
TIKAI PAR DĀVANU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie var nopirkt ko vēlas par speciāli pazeminātām cenām. To viņi jums apliecinās.
NAV PIEMAKSAS
ne sūtītājam, ne arī saņēmējam.
PASŪTINIET TAGAD TIKAI CAUR INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
New York, N.Y. 10010
PIEPRASIET JAUNĀKO CENRĀDI. ĻOTI SVARĪGI

ASV dolaru certifikāti uz Latviju
Kā mums ziņo Intertrade Express Corp. firma, tagad ir ļoti izdevīgi sūtīt ASV dolaru certifikātus uz Latviju, jo par tiem jūsu piederīgie var iegādāties pat četrreiz vairāk nekā par rubļiem speciālos Vneshposyltorg veikalos. Šie veikali iekārtoti visās lielākās pilsētās, tajos dabūjami amerikāņu, rietumeiropiešu un vietējie ražojumi. Tāpat jums ir iespēja par dolariem jūsu piederīgajiem iegādāties dzīvokli, kas u. nesalīdzināmi lētāk nekā par rubļiem. Tāpēc sūtiet ASV dolaru certifikātus caur INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, New York, N.Y. 10010.

JAUNĀKAIS UN IEVĒROJAMĀKAIS
GRĀMATNIECĪBĀ

Latviešu vēsture dzejā un gleznās, 1., 2., 3. à	$ 6.80
J. Kronlina — 279 Baigā gada dienas	9.60
Latviešu tautas teikas un pasakas, 1. — 10. à	7.80
A. Rupaiņa — Archeolingvistika, I., II.	10.00
Jānis Rozentāls, gleznu mape	24.00
Meingaiļa-Vītola — 50 Latviešu tautas dziesmas	3.00
Autoru kopas — Sinonimu vārdnīca	6.00
J. Jaunsudrabiņa — Zaļā grāmata, I., II.	7.80

DAUGAVAS VANAGU grāmatnīca,
491 College St., Toronto 4, Ont.

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, iedusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televizijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

MĒS IESPIEŽAM
- *Laulību un iesvētību ielūgumu kartes*
- *Vizītkartes*
- *Dokumentus biedrību vajadzībām*
- *Koncertu programmas*
- *Sarīkojumu biļetes*
- *Plakātus, dziesmu lapiņas*
- *Vēstuļu veidlapas, aploksnes*
- *Grāmatas, žurnālus*

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
Latvija Amerikā
491 College St., Toronto 4, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

DV-KANADĀ un LNJAK rīko
JAUNATNES UN SPORTA SVĒTKUS
š. g. 15. un 16. jūnijā
SIDRABENĒ

Svētku sākums: 15. jūnijā, plkst. 13.00
Programmā: futbola sacīkstes.
Sacentīsies Ziemelamerikas DV MEISTARKOMANDA pret SASTĀDĪTO vienību
Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā
Volejbola sacīkstes:
Sacentīsies TORONTO un HAMILTONAS komandas
Basketbola sacīkstes:
Spēlēs TORONTO sastādītā pret Kanadas latviešu MEISTARKOMANDU
Virves vilkšana:
Sacentīsies TORONTO un HAMILTONAS komandas
Pl. 19.00 UGUNSKURS
ar „Brīvības ilgām sirdī"
Programmā piedalās DV teātŗa aktieŗi: Maija Galķe, Inta Purva, Rudolfs Purvs un Roberts Miglāns — Tonijas Krūkas vadībā.
Uzvedumā piedalīsies arī skatītāji.
Pēc ugunskura DEJA, spēlēs jauniešu orķestris „RECURRING HOUR"
Bez tam vēl būs skaņu plašu mūzika. Par vakariņām gādās vanadzes.

16. jūn., pl. 10 rītā SVĒTBRĪDIS
māc. A. Čopa vadībā.

Plkst. 10.45 vieglatlētikas sacensības —
— vecuma grupās 1960. — 58. g. 1957. — 1955., 1954. — 1952., 1951. — 1950. dzimušiem.
Disciplīnas: 60 m un 100 m skrējiens, tāllēkšana, augstlēkšana, lodes grūšana, šķēpa mešana.
(Latviešu Sporta Apvienības Kanadā izkārtojumā)
Bērnu sacensības „tēlotājā" mākslā — vadīs Tonija Krūka.
Starpbrīžos bērniem atspirdzinājumi. Līdztekus pārējām nodarbībām notiks arī sacensības šacha spēlē.
Ieeja: svētku abām dienām $2.-, vienai dienai $1.50, jauniešiem līdz 16 g. v. ieeja brīva, skolēniem virs 16 g. v., studentiem un LNJAK biedriem puscena.
Visus laipni ielūdz
rīcības komiteja

Toronto Window MFG Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROGIS

KAS? KUR? KO? TORONTO

UNO MANKIN REALTOR pārstāvis
KONST. KĀRKLIŅŠ
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

R. G. Balodis, D.C.
Ārsts — chiropraktikis
Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes. 928 A Kingston Rd. Toronto 13, Ont. tālr. 699-3584.
Pieņemu Hamiltonā: 2 reizes nedēļā, otrdienās un sestdienās, 191 James St., tālr. JA 2-4713

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6 - 5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
attīstīšana ■ palielinājumi ■ dupliķāti ■
■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

LATVIJAS JUBILEJAS FUTBOLA TURNĪRA LAIKĀ TORONTO

Augšā: Kanadas futbola sporta vadītājus turnīra rīkotāji apveltīja ar alus kausiem pieminai no šī sarīkojuma; no kreisās — Kanadas futbola savienības priekšsēdis V. Simpsons, Toronto futbola savienības priekšsēdis I. Diksons, Toronto futbola savienības sekretārs Dž. Džouns, Latviešu sporta apvienības Kanadā priekšsēdis V. Sališs un turnīra organizētājs A. Grīnbergs. — Apakšā pa kreisi: Kādreizējā latviešu futbola karaliene un pašreizējā „Miss Latvija Amerikā 1968" Rudīte Gulbe ar turnīra balvām. Apakšā pa labi: Noskatīties spēles no Kičeneras bija ieradies kādreizējais Latvijas valstsvienības dalībnieks Pēteris Lauks. Foto: J. Liģers

Maltiešu uzvara Latvijas jubilejas futbola turnīrā

Atzīmējot Latvijas dibināšanas 50. gadskārtu, Latviešu sporta apvienība Kanadā futbola nozares vadītāja A. Grīnberga ierosmē bija Toronto rīkojusi futbola zibens turnīru, kurā piedalījās 7 tautību vienības — latvieši, spāņi, igauņi, maltieši, ungāri, vācieši un čechi, bet pieteiktajiem zviedriem nebija izdevies sakomplektēt pietiekamu spēlētāju skaitu, tādēļ piedalīšanos īsi pirms turnīra atsauca.

Turnīru ar īsu uzrunu ievadīja LSAK pr-dis V. Sališs. Vienības apsveica arī Kanadas futbola savienības pr-dis V. Simpsons un Toronto futbola savienības pr-dis I. Diksons, kuŗu pavadīja savienības sekretārs Dž. Džounss. LSAK visiem trim viesiem piemiņai pasniedza māla alus kausus.

Turnīrs risinājās pēc divu zaudējumu sistēmas, katrai spēlei ilgstot 2x10, bet finālam 2x15 minūšu. Uzvarētāju noteikšanai neizšķirta rezultāta gadījumā katrus iegūtos vārtus vērtēja ar 4, bet stūra sitienus ar 1 punktu. Ap 400 sanākušie skatītāji priecājās par raitu turnīra norisi un redzēja interesantas sacensības, visām vienībām cīnoties ar lielu aizrautību. Visskaļāk savus spēlētājus uzmudināja spāņi un maltieši.

Pirmajā spēlē vācu vienība Black Bear pieveica spāņu komplektējumu Espana ar 1—0, kaut likās, ka spāņi laukumā bija nelielā pārākumā. Nākošajā spēlē maltiešu vienība Knights of Malta pārspēja igauņus ar 2—0, nodemonstrējot skaistu spēles veidu. Pēc tam ungāru Budapest uzvarēja čechu Spartu ar 2—0, bet latviešu vienība pirmajā kārtā, iztrūkstot zviedriem, palika nespēlējusi.

Pirmie rūgto biķeri tukšoja un pēc 0—1 zaudējuma pret spāņiem no turnīra izstājās igauņi, bet viņu likteņbiedri kļuva čechi, kas nedaudz vēlāk arī zaudēja pret spāņiem ar līdzīgu rezultātu, turpretim maltieši ar 3—0 sagādāja pirmo zaudējumu vāciešiem.

Latviešu skatītājus, protams, visvairāk interesēja pašu vienības spēle. Latviešu krāsas pārstāvēja Toronto DV vienpadsmits, kuŗš kanadiešu līgā spēlē ar Latvian Hawks nosaukumu. Tā pirmais pretinieks bija ungāri. Spēlējot ar nelielu pārsvaru, latvieši uzvarēja ar 1—0 rezultātu, vārtus gūstot J. Vilmanim. Ar šo panākumu latviešu vienpadsmits, kuŗā spēlēja A. Rāva, G. Ezers, K. Gulbis, J. Vilmanis, A. Liepa, E. Petmanis, A. Rode, J. Skuja, A. Alksnis, H. Špeichers, J. Antonini, K. Masons un A. Mārcianovics, kvalificējās pusfinālam. (Ir saprotams, ka snieguma pastiprināšanai Toronto DV vienība kanadiešu līgas spēlēs iesaista arī citu tautību spēlētājus, bet vai bija pareizi 4 cittautiešus iedalīt arī latviešu komplektējumā Latvijas jubilejai veltītā turnīrā, par to jāšaubās. — Red.)

Spāņiem, piedzīvojušiem zaudējumu jau pirmajā spēlē, nācās liet daudz sviedru, lai īstenotu apņemšanos iekļūt finālā. Viņu izturība, straujums un labā spēle vispirms nodrošināja 1—0 uzvaru pret ungāriem, kuŗi no tālākas sacensības ar šo zaudējumu izstājās. Tad spāņiem nācās vēlreiz spēkoties ar vāciešiem. Šoreiz viņi izrādījās veiksmīgāki un revanšējās ar 1—0. Ar šo zaudējumu arī vāciešu likteņa bija apzīmogots.

Pusfināla sacensību pret spēcīgo maltiešu vienību latvieši iesāka jauki, taču pamazām pretinieks izcīnīja nelielu pārsvaru. Spēle beidzās 1—1, taču maltiešu iegūts stūra sitiens deva tiem uzvaru, kuŗa atvēra durvis uz finālu. Nākošajā spēlē pret spāņiem latvieši ieguva skaistus vārtus ar neturamu Vilmaņa bumbas raidījumu. Likās jau, ka būs iespēja finālā tikties revanša spēlē ar maltiešiem, bet aizsardzība pielaida smagu kļūdu, nepārņemot savā ziņā bumbu, kuŗa šķietami ripoja „autā". Bumbu „pievāca" viens no straujajiem spāņu uzbrucējiem un no pusmetra attāluma ieraidīja A. Rāvas sargātajos vārtos, rezultātu izlīdzinot. Gan latvieši vēlreiz panāca vadību, iegūstot savā labā stūra sitienu, bet spāņi, izmantojot mūsu vārtsarga kļūdu, tika pie otru vārtu ieguvuma, uzvarēja spēli ar 2—1 rezultātu un varēja gatavoties finālspēlei, kamēr latviešiem nācās samierināties ar 3. vietu turnīrā.

Finālspēlē skaidri bija redzams, ka daudzās sacensības tomēr kausējušas arī izturīgo spāņu spēka rezerves. Pirmo puslaiku pret maltiešiem viņi vēl nospēlēja visumā izlīdzināti, bet spēles otrā posmā pretinieks sāka laukumā dominēt. Maltieši pieveica spāņus ar 3—0 rezultātu un kļuva Latvijas jubilejas turnīra uzvarētāji, spāņiem ierindojoties 2. vietā.

Abas finālspēles dalībnieces saņēma speciālbalvas, bet visas vienības Latvijas jubilejas piemiņas velti.

Šī turnīra izlolotājs A. Grīnbergs ar saviem palīgiem A. Alksni, K. Gulbi un G. Ezeru paveica priekšzīmīgu darbu, jo turnīrs ritēja gludi un bez mazākajiem starpgadījumiem, gluži kā plānots un iecerēts. Par to jo sevišķi gandarīts var būt Arnolds Grīnbergs, jo kanadiešu futbola vadība ar atzinību pakavējās pie turnīra norises. Arī visas vienības bija apmierinātas un atzina, ka turnīrs bijis ļoti interesants, kādēļ nākotnē labprāt piedalītos līdzīgās sacensībās, ja latvieši tādas rīkotu. No kādreizējiem Latvijas valstsvienības spēlētājiem Toronto gan bija ieradies tikai mūsu rutīnētais aizsardzības balsts Pēteris Lauks.

Ž. Z.

FRANCIJĀ ATKAL STUDENTU NEMIERI

Francijā atkal studentu nemieri Mieru, kas bija iestājies Parīzes ielās un darba vietās, pēkšņi atkal pārtraukuši kreiso studentu nemieri. Cīņas līdzekļi bija tie paši kā agrākajās nemieru nedēļās — ielu akmeņi, koka sprunguļi un t. s. Molotova kokteiļi. To iegūšanai studenti sabadīja automašīnu benzīna tvertnes un izsūca degvielu. Policijas pretlīdzeklis bija asaru gāze, šoreiz nesasmaržinātā veidā.

Nemieriem asumu piedeva divi upuŗi trača laikā. Kādā Pužo autorūpnīcā ārpus Parīzes sadursmē bija nogalināts viens no arodbiedrības vīriem, bet kāds studentu trača dalībnieks cīņas karstumā ieskrējis Sēnā un noslīcis. Tas bija ieganstu atsākt tračus ielās no jauna. Nemieru rīkotāji apgalvoja, ka abi nāves gadījumi ir policijas rīcības sekas, kaut ārstu izmeklēšanā noskaidrojās, ka pie Sēnā noslīkušā nekādas vardarbības pazīmes nav konstatētas, pretēji nemiernieku apgalvojumam, ka policija viņu nositusi un iemetusi upē.

Tūkstošiem studentu ar sarkaniem karogiem maršēja pāri Sēnas tiltiem, saukdami: „Slepkavu valdība!" Daļa ekstrēmistu mēģināja doties arī uz Elizejas pili, lai izaicinātu ģen. Degollu, bet policija tos atspieda atpakaļ. Arī šoreiz nemiernieku vidū parādījās meitenes ar īsiem brunčiem, bet gariem, sarkaniem matiem. Viņas kliedza un skrāpēja, kad policija mēģināja tās tvarstīt. Nemiernieki atbildēja Degolla piekritēji, rīkojot pretdemonstrācijas ar gollistu saukļiem un pretkomūnistiskiem lozungiem.

Franču kreiso studentu barvedis Daniels Kons—Bendits nule ieradies Londonā, lai uz nemieriem saküditu arī angļu studentus.

ĢEN. VESTMORLENDS AIZIET AR 21 SALŪTSĀVIENU

ASV militāro spēku virspavēlnieks Dienvidvietnamā ģen. Viljems Vestmorlends savu posteni atstājis, pavadīts ar 21 salūtsāvienu. Pēc vairāk nekā 4 gadu pavadīšanas Vietnamā viņš paaugstināts par armijas štāba priekšnieku Pentagonā. Prezidents Džonsons šīs pārmaiņas bija paziņojis jau 23. martā. Vestmorlendu, cik paredzams, Vietnamā nomainīs ģen. Kreitons Abrams. Pārmaiņas paredzētas arī citu galveno komandieru sastāvā. Ar vairāk nekā 500.000 karavīriem, kas cīnās Vietnamā, un jau 24.000 kritušajiem ASV problēmas pēc 4 gadiem šai karā palikušas tās pašas.

Vai arī otra Kenedija nogalināšanu sāk apņemt klusums?

No Losandželosas ziņo, ka vietējais policijas departaments un pilsētas pašvaldības iestādes saņēmušas tiesas rīkojumu neielaisties nekādos sakaros ar presi, lai pārrunātu senātora Roberta Kenedija un slepkavībā apcietinātā Sirhana lietu. Tai pašā laikā no Jeruzalemes nāk ziņa, ka Sirhana tēvs drīzumā dosies uz ASV, lai kārtotu sava dēla juridisko aizstāvēšanu. Nav vēl nekādu norādījumu, kas tie bijuši par karavīriem, kuŗu automašīnā Sirhana tēvs no dzimtā ciema aizvests. Viņš apzīmējis par „nelietīgiem meliem" Kairo sniegto ziņu, ka viens no viņa dēliem apcietināts Irakā par spiegošanu Izraēlas labā: neviens no viņa dēliem neesot devies uz Iraku, tādēļ ziņa varot attiekties tikai „uz kādu citu Sirhanu". Reportieriem viņš izteicies: „Es ticu, ka mans dēls ir nevainīgs. Bet ja viņš ir nošāvis senātoru Kenediju, tad vainojami apstākļi."

Vašingtonā valda pārliecība, ka Masačuzetas senātors Edvards Kenedijs, vismaz pašreiz, nepiekritīs savai nominācijai uz viceprezidenta amatu. Senātora tuvi līdzstrādnieki izteikušies, ka Edvardam Kenedijam nav nodoma aizstāt atentātā nogalināto brāli Robertu, bet viņš gatavojas visā drīzumā atgriezties savā senātora darbā. Edvards Kenedijs, pēdējais Jozefa Kenedija dzīvais dēls, izlidojis uz Hianisportu Masačuzetā, lai apmeklētu savu 79 gadus veco tēvu.

Apcietinātais Sirhans atrodas Kalifornijas pavalsts cietumā. Viņu piedāvājušies bez maksas aizstāvēt vairāki advokāti, kuŗu vārdus pagaidām neizpauž.

Gubernātors Nelsons Rokfellers piedāvājis nogalinātā senātora Roberta Kenedija vietu ASV senātā Ņujorkas pilsētas galvam Džonam Lindsejam kā loģiskam pēctecim. Vai Lindsejs piedāvājumu pieņems, vēl nav zināms. Viņa tuvākie līdzstrādnieki domā, ka šo piedāvājumu atraidīs. Lindseja pilnvaras pašreizējā amatā izbeidzas pēc 18 mēnešiem.

SĪKĀS ZIŅAS

◎ Sakarā ar izsludinātajām vēlēšanām Francijas prezidents Degolls uzrunā tautai solīja jaunu sabiedrisku iekārtu, kuŗa būs „citāda nekā komūnisms un kapitālisms". Strādniekiem solīta līdzdalīkšana fabriku administrācijā un peļņa, bet studentiem — piedalīšanās universitāšu lēmumos. „Kapitālisms un komūnisms ir slikts atrisinājums," teica prezidents.

◎ ASV kaŗaflotes vadība oficiāli paziņojusi atomzemūdenes „Scorpion" pazušanu ar 99 vīru lielo apkalpi. Desmit dienu cītīgā meklēšana, kuŗā piedalījās gaisa un jūŗas spēki, nav devusi nekādus panākumus. ASV flotes bazē Norfolkā notika svinīgs piemiņas dievkalpojums. Zemūdene mīklainā kārtā pazuda atceļā no manevriem Vidusjūrā.

◎ Prāga oficiāli paziņojusi, ka atlaisti 250 valsts drošības policisti, kas agrāk kalpojuši Antonija Novotnija režīmam. Šie Maskavas tipa čekisti rīkojušies ar Berijas metodēm, pie apcietinātajiem lietojot dažādus spīdzināšanas paņēmienus, lai panāktu atzīšanos. Apsūdzētajiem smadzenes tiktāl „izmazgātas", ka tie iemācītās atbildes tiesu sēdēs noskaitījuši kā dzejoli.

◎ No Londonas ziņo, ka 5. jūnijā 57 gadu vecumā miris Vinstona Čērčila vienīgais dēls Randolfs. Viņš bija žurnālists un rakstnieks, pabeidza sava tēva divus biografiskos sējumus un strādāja gar trešo, kad nāve šo darbu pārtrauca. Vinstona Čērčila mazdēls, arī Vinstons, tagad ir 28 gadus vecs.

◎ Pēc strīda kādā Vašingtonas bārā pēkšņi ar šāvieniem nogalināti divi ASV kaŗaflotes virsnieki. Slepkavībā apsūdzēti un apcietināti trīs nēģeri. Tie izteikušies, ka ieradušies Vašingtonā no Kalifornijas, lai apmestos „augšāmcelšanas pilsētā", kuŗā nēģeri demonstrē par savām tiesībām.

◎ Cikagā nošauts kads sīkpreču veikala īpašnieks, 9 bērnu tēvs. Veikalnieks ir jordānietis un abi uzbrucēji nēģeri. Domā, ka slepkavība izdarīta sakarā ar senātora Roberta Kenedija nogalināšanu.

◎ Apvienoto nāciju nobalsošanai nodots līguma projekts par atomieroču izplatīšanas aizliegumu. 92 valstis atbalstīja rezolūciju, ka līgums parakstāms „visdrīzākajā laikā", 4 valstis balsoja pret to, bet 22 atturējās, to vidū Francija, Arģentīna, Indija, Brazilija, Portugāle un Spānija, tāpat 14 Afrikas valstu. Albānija, sekojot Pekingas nostājai, balsoja pret līgumu, tāpa Kuba, Tanzānija un Zambija. ASV pārstāvis Goldbergs uzsvēra, ka līgums ir stūrakmens pasaules mieram. Piezīmējams, ka Goldbergs jau aprīlī paziņojis, ka atkāpjas no amata, bet, paklausot prezidenta Džonsona lūgumam, turpinās darboties Apvienotajās nācijās, kamēr atomieroču līgumu parakstīs.

● Francijas politiskajā dzīvē atgriezies kādreizējais ministru prezidents Žoržs Bido, kas kopš 1962. gada dzīvoja trimdā Beļģijā. Tagad, pēc 6 gadiem, viņa apcietināšanas pavēle atcelta. Bido aicināja savus atbalstītājus balsot par jebkuŗu kandidātu, izņemot gollistus un komūnistus.

● Dienvidslavijas prezidents Tito kādā runā apsolījis izglītības, politiskas un saimnieciskas reformas. Tito uzsvēris, ka studenti, ieņemot Belgrades universitāti, izteikuši tās pašas prasības, kādas viņš sen jau iecerējis.

● ASV valsts prokurora asistents ieradies Londonā, lai ievadītu Džema Irla Reja izdošanu. FBI ir aizdomas, ka Rejs aplaupījis arī Ilinojas banku, kuŗā iebrukuši divi laupītāji un pievākuši 27.000 dolaru. Līdz šim tie vēl nav notverti. Domā, ka viens no tiem bijis Rejs. Banka aplaupīta pagājušā gada 13. jūlijā, nepilnus 3 mēnešus pēc Reja izbēgšanas no cietuma. Tas ir arī vienīgais izskaidrojums, kur Rejs ņēmis naudu saviem ceļojumiem, jo Toronto viņš algotu darbu nav strādājis.

DR. KINGAM BIJUSI PARTIJAS BIEDRA KARTE

Katoļu priesteris Edvards Grēse kādā Kiwanis kluba sanāksmē Galtā izteicies, ka FBI jau sen bijis zināms, ka atentātā nogalinātajam nēģeru vadonim Dr. Mārtinam Luteram Kingam bijusi komūnistu partijas biedra karte. Runātājs apgalvojis, neminot ziņu avotus, ka Dr. Kingu nogalinājis pašu komūnistu aģents. Arī Kinga padomdevēji bijuši komūnistu partijas biedri. FBI pēc Dr. Kinga ilgākas novērošanas aicinājusi viņu uz iztaujāšanu. Komūnistu partijas mērķis esot ar nēģeru nemieriem pārņemt varu ASV, sarīdot šķiru pret šķiru, rasi pret rasi. Katoļu garīdznieks Grēse, kas ieguvis māstera gradu sociloģijā un politiskajās zinātnēs Vašingtonas universitātē, domā, ka ar t.s. nēģeru problēmas atrisināšanu maz būs līdzēts pašai problēmai, iznemot nēģeru pāraudzināšanu ASV sabiedrībai.

LAIKRAKSTA
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķi numuri dabūjami
Toronto latviešu veikalos

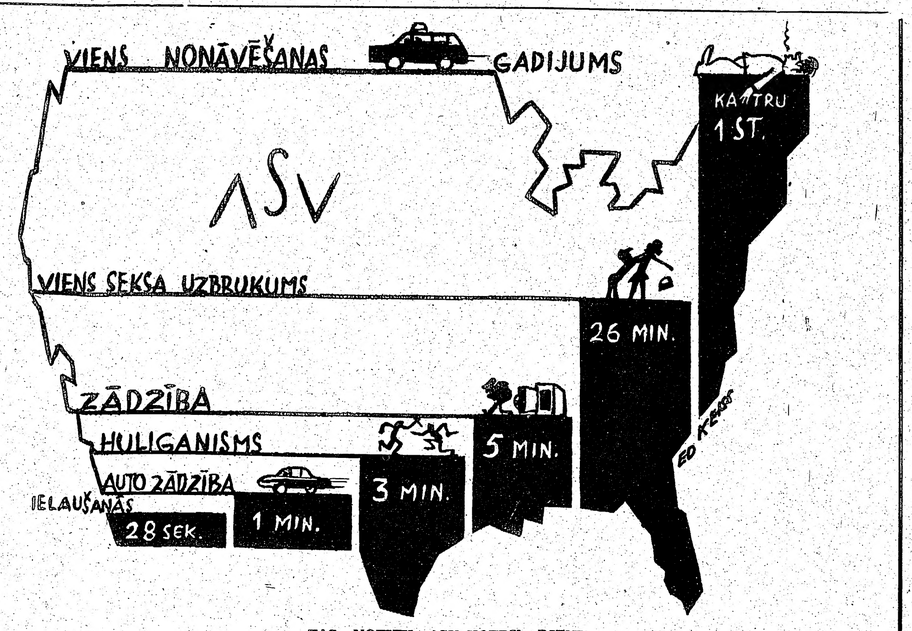

TAS NOTIEK ASV KATRU DIENU

Vairāk nekā trešo daļu noziegumu izdara jaunieši zem 18 gadiem, bet kriminālnoziegumi vispār kopš 1958. gada pieauguši ļoti reiz vairāk nekā dzimstība. Vispārējā noziegumu tendence ar katru gadu vēršas plašumā. Ed. Keiša diagramma

LĪGO! Jāņus ligosim SAULAINĒ-LĪGO!
sestdien, 22 jūnijā

Posieties līksmiem LIGO SVETKIEM
S a u l a i n ē,
kur notiks brīvdabas teātŗa izrāde,
izvilkums no Annas BRIGADERES
jautrās spēles LIELAIS LOMS
Režisors V. PUKATS

Piedalās. E. Krēmane, M. Gaiķe, R. Baruša, A. Siliņa un V. Pukats. Būs arī ligošana dir. J. Baruša vadībā uz skatuves, pēc tam D E J A pie labas mūzikas.

Plkst. 5 pēcp. mantu izloze, — atlikums par labu Saulaines izdaiļošanai.

Sarīkojuma dienā visa Saulaines territorija sarīkojuma vieta.

Visus laipni ielūdz

SAULAINES PĀRVALDE